

Informacja
o sytuacji spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych
w roku 2013

URZĄD KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO
DEPARTAMENT BANKOWOŚCI SPÓŁDZIELCZEJ i SPÓŁDZIELCZYCH KAS
OSZCZĘDNOŚCIOWO - KREDYTOWYCH

Warszawa, 29 kwietnia 2014 r.

Spis treści

Rozdział 1 Uwagi metodologiczne	3
Rozdział 2 Najważniejsze uwagi i spostrzeżenia	3
Rozdział 3 Charakterystyka sektora skok	5
Rozdział 4 Adekwatność kapitałowa	6
Rozdział 5 Pozycja płynnościowa kas	9
Rozdział 6 Wyniki sektora skok.....	11
Przychody.....	12
Koszty.....	12
Wynik Finansowy.....	13
Rozdział 7 Działalność kredytowa i inwestycyjna.....	17
Wartość kredytów netto ogółem.....	17
Struktura pozostałych aktywów kas	21
Źródła finansowania działalności.....	22
Struktura depozytów.....	23
Rozdział 8 Jakość portfela kredytowego.....	26
Sprzedaż wierzytelności	29
Rozdział 9 Fundusz stabilizacyjny Kasy Krajowej.....	31
Rozdział 10 Wybrane dane charakteryzujące sytuację w sektorze skok.....	32
Rozdział 11 Spis tabel i wykresów	35
Spis tabel	35
Spis wykresów.....	36

Rozdział 1 Uwagi metodologiczne

Raport opracowano w oparciu o dane przekazywane do Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego (dalej: UKNF) przez spółdzielcze kasy oszczędnościowo – kredytowe (dalej: kasy) i Krajową Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo Kredytową (dalej: Kasa Krajowa) na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 8 stycznia 2013 r. w sprawie informacji sprawozdawczych spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych oraz Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej (Dz. U. z 2013 r., poz. 41) oraz indywidualnych ankiet kierowanych do kas.

Przekazane przez kasy roczne wyniki nie zostały zweryfikowane przez biegłych rewidentów, w związku z czym mogą ulec zmianom.

Pomimo, że jakość danych sprawozdawczych kas uległa istotnej poprawie, w przekazywanej sprawozdawczości identyfikowane są jeszcze pojedyncze przypadki błędów powodujących brak wewnętrznej spójności sprawozdań. W związku z tym, pomiędzy poszczególnymi zestawieniami mogą występować różnice co do wartości określonych wielkości bilansowych.

Przyjęty w raporcie układ przedmiotowy/podmiotowy informacji wynika ze struktury danych źródłowych, które zagregowane zostały w sposób zdefiniowany w wyżej wymienionym rozporządzeniu.

Rozdział 2 Najważniejsze uwagi i spostrzeżenia

Raport zawiera informację o sytuacji w sektorze skok¹ według stanu na 31 grudnia 2013 r.

Na podstawie analizy danych sprawozdawczych kas stwierdzić należy, że sytuacja sektora skok w 2013 roku – w stosunku do prezentowanej za 2012 r. – zasadniczo nie uległa zmianie. Co prawda, wynik finansowy sektora poprawił się (Kasy wykazały zysk w wysokości 251 mln zł), jednak było to głównie wynikiem jednorazowych transakcji dotyczących:

- zbycia przez część kas portfeli wierzytelności (110 mln zł),
- wyodrębnienia zorganizowanych części przedsiębiorstw i wniesienia ich aportem do powołanych spółek (282 mln zł),

a także – w przypadkach pojedynczych kas – efektem otrzymania z Kasy Krajowej pomocy finansowej w formie darowizn (44 mln zł). Podkreślenia wymaga także, iż nie wszystkie kasy w przekazanych sprawozdaniach uwzględniły korekty wynikające z wyników inspekcji w zakresie aktualizacji wartości aktywów. Dane sprawozdawcze kas nie zostały jeszcze zaudytowane i w związku z tym należy je ocenić jako wstępne.

Sytuacja kapitałowa sektora skok poprawiła się głównie wskutek:

- przeniesienia na fundusz zasobowy zysków za 2012 r. przez kasy, które je osiągnęły, oraz

---

¹ Bez danych sprawozdawczych Kasy Krajowej.

- wzrostu funduszu udziałowego (w okresie dwunastu miesięcy o 74 mln zł, tj. o 57,5%)².

Fundusze własne sektora - obliczone zgodnie z ustawą z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (j.t. Dz. U. z 2013 r. poz. 1450, ze zm. – dalej: ustawa o skok) - na koniec 2013 r. wynosiły 149,6 mln zł i w stosunku do grudnia 2012 r. wzrosły o 44,6 mln zł, tj. o 42,4%.

Współczynnik wypłacalności w sektorze wyniósł 0,85% na koniec 2013 r.

Sytuacja w zakresie płynności była dobra. W 2013 r. identyfikowano sporadyczne naruszenia norm ustawy w zakresie poziomu obowiązkowej rezerwy płynnej.

Łącznie kasy za rok 2013 r. wykazały zysk w wysokości 251 mln zł. Na wyniki finansowe kas negatywny wpływ miały głównie:

- pogarszająca się jakość portfela kredytowego i związana z tym konieczność tworzenia odpisów aktualizujących, równoważących zidentyfikowane ryzyko, co bezpośrednio wpłynęło na wzrost kosztów operacyjnych kas,
- spadek marży odsetkowej wynikający ze spadku rynkowych stóp procentowych.

Pozytywny wpływ na wyniki finansowe kas miały natomiast:

- otrzymane przez niektóre kasy wsparcie finansowe z Kasy Krajowej w postaci darowizn ze środków funduszu stabilizacyjnego.

Zniekształcały obraz sytuacji kas:

- jednorazowe transakcje sprzedaży portfeli przeterminowanych wierzytelności przy konstrukcji umów pozostawiających obciążenie ryzykiem kredytowym kasę dokonującą takiej sprzedaży,
- wyodrębnianie przez niektóre z kas zorganizowanych części przedsiębiorstw i zbycie tych przedsiębiorstw do spółek celowych w zamian za akcje/udziały w tych spółkach.

W okresie dwunastu miesięcy 2013 roku wartość:

- aktywów kas wzrosła o 2 326 mln zł, tj. o 13,8%,
- depozytów kas wzrosła o 1 898 mln zł, tj. o 12%,
- portfela kredytowego brutto kas wzrosła o 1 018 mln zł, tj. o 8,3%,
- portfela kredytowego netto kas wzrosła o 410 mln zł tj. o 6,2%,

Rozwój działalności depozytowej oraz aktywów sektora jest nadal nieadekwatny w stosunku do poziomu funduszy własnych.

Struktura organizacyjna sektora nie uległa istotnej zmianie. Odnotowano spadek zatrudnienia oraz liczby placówek, co wynika głównie ze sprzedaży wyodrębnionych części przedsiębiorstw oraz z rozpoczętych procesów restrukturyzacyjnych niektórych kas.

---

² Znaczna część wzrostu funduszu udziałowego (ok. 34 mln zł) jest wynikiem zamiany kwot wynikających z obniżenia wartości jednostki udziałowej i przeniesienia powstałej nadwyżki na udziały nadobowiązkowe w jednej z dużych kas.

Rozdział 3 Charakterystyka sektora skok

Na koniec 2013 r. działalność prowadziło 55 kas, ich liczba w stosunku do końca roku ubiegłego nie uległa zmianie. Obniżyła się natomiast liczba placówek kas o 122 punkty sprzedażowe, tj. o 6%, a liczba członków kas wzrosła o 67 tys., tj. o 2,6%. Wartość depozytów w kasach wzrosła o 1 898,3 mln zł, tj. o 12,07%, przy tym najwyższy wzrost odnotowano w I kwartale 2013r. - o 1 447,7 mln zł, tj. o 9,20%.

W roku 2013 zaobserwowano istotny wzrost liczby zadeklarowanych udziałów członkowskich o ponad 761% do 39,9 mln szt., przy tym znaczna część tego wzrostu (ok. 34 mln) jest wynikiem obniżenia wartości jednostki udziałowej i zamiany uzyskanej w ten sposób kwoty na udziały nadobowiązkowe w jednej z istotnych systemowo kas. Wzrosła także o 740% średnia liczba udziałów przypadająca na jednego członka kasy (do 15,05). Wartość wpłaconego funduszu udziałowego wzrosła o 57,5%, tj. o 74,5 mln zł. Wiąże się to głównie z realizowaną przez część kas strategią pozyskiwania dodatkowego kapitału od obecnych członków.

Średnia liczba zatrudnionych pracowników w przeliczeniu na placówki w sektorze wynosi 2,7. Wiele placówek kas działa w formie małych punktów obsługi klienta zatrudniających od 2 do 4 osób. Dodatkowo część kas prowadzi swoją działalność poprzez placówki franczyzowe.

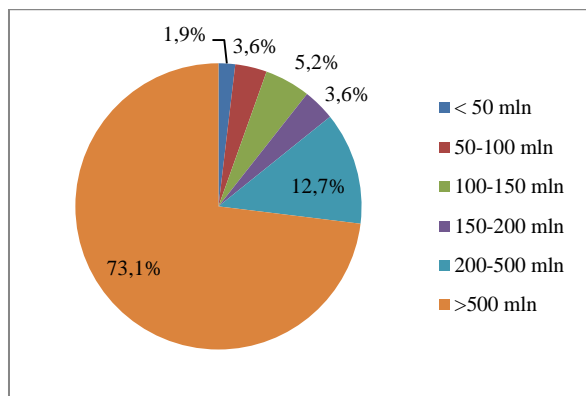
Tabela 1 Główne wielkości charakteryzujące sektor skok

Wyszczególnienie	grudzień 2012	marzec 2013	czerwiec 2013	wrzesień 2013	grudzień 2013	Zmiana w okresie dwunastu miesięcy	zmiana %
Liczba członków	2 587 049	2 617 469	2 648 263	2 635 135	2 654 141	67 092	2,59%
Liczba oddziałów i filii	2 050	1 988	1 925	1 948	1 928	-122	-6,00%
Liczba zadeklarowanych udziałów	4 636 369	5 702 319	6 466 438	39 552 690	39 953 420	35 317 051	761,74%
Liczba zadeklarowanych udziałów przypadająca na jednego członka	1,79	2,18	2,44	15,01	15,05	13,26	740,78%
Wpłacony fundusz udziałowy (tys. zł)	129 529	136 694	144 468	190 749	204 054	74 525	57,54%
Liczba zatrudnionych	6 156	5 984	6 028	5 876	5 205	-951	-15,44%
Liczba członków na pracownika	420	437	439	448	510	90	21,40%
Fundusze własne według ustawy o skok (tys. zł)	104 996	-30 823	135 439	174 231	149 598	44 602	42,48%
Depozyty (tys. zł)	15 730 689	17 178 448	17 245 120	17 286 005	17 629 041	1 898 352	12,07%
Kredyty i pożyczki brutto (tys. zł)	12 156 343	12 451 664	12 730 647	13 030 364	13 174 766	1 018 423	8,38%
Odpis aktualizujący utworzony	1 868 078	2 240 428	2 244 688	2 463 438	2 476 443	608 365	32,57%
Kredyty i pożyczki netto (tys. zł)	10 288 265	10 211 237	10 379 392	10 566 925	10 698 324	410 059	3,99%
Aktywa (tys. zł)	16 811 955	18 179 091	18 328 875	18 520 220	19 138 199	2 326 244	13,84%

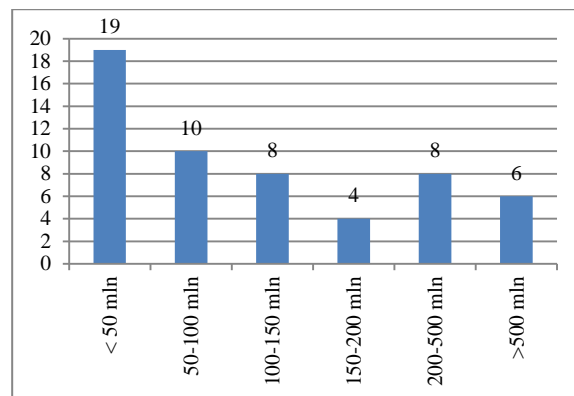
W sektorze dominują kasy małe, w których suma aktywów nie przekracza 100 mln zł (29 kas), posiadają one jednak tylko 5,5% aktywów całego sektora. Natomiast wartość aktywów sześciu największych kas przekraczała 500 mln zł, aktywa trzech z nich przekraczały 1 mld zł. Sześć największych kas posiada łącznie ponad 73% aktywów sektora, co świadczy o jego znacznej koncentracji. Analogiczną sytuację można zauważyć analizując liczby członków poszczególnych kas. Sześć kas posiadających powyżej 100 tys. członków

posiada blisko 64% ogólnej liczby członków całego sektora. Nie wszystkie największe kasy pod względem wielkości aktywów posiadają jednocześnie największą liczbę członków. W niektórych kasach obserwuje się podwyższone ryzyko koncentracji związane z działalnością depozytową oraz kredytową co związane jest z małą liczbą aktywnych członków oraz dużą średnią wartością depozytu lub kredytu.

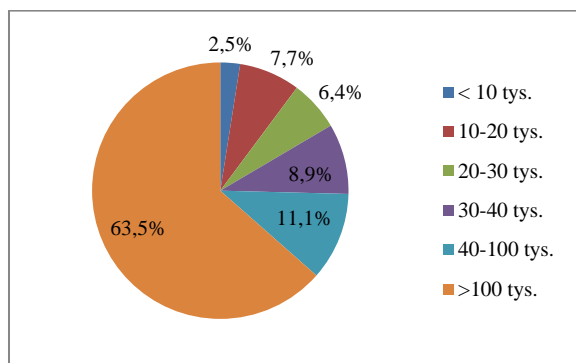
Wykres 1 Aktywa według grup SKOK-ów (dane na koniec 2013 r.)

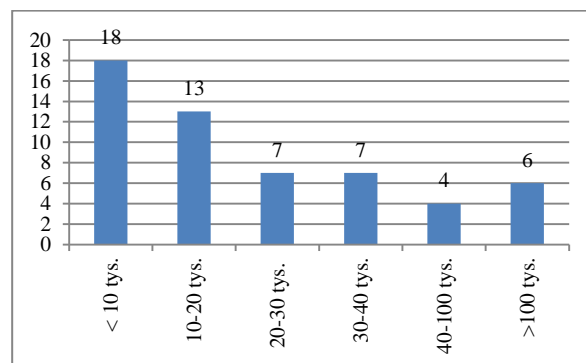
Wykres 2 Liczebność grup kas według wielkości aktywów

Wykres 3 Udział członków kas według poszczególnych grup (dane na koniec 2013 r.)

Wykres 4 Liczebność poszczególnych grup kas według liczby członków

Rozdział 4 Adekwatność kapitałowa

Z dniem 12 czerwca 2013 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o skok, która rozszerzyła katalog pozycji bilansowych zaliczanych do funduszy własnych. Na koniec 2013 r., zgodnie z art. 24 ustawy skok, do funduszy własnych zaliczane były:

- 1) fundusz udziałowy,
- 2) fundusz zasobowy,
- 3) fundusz z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych,
- 4) za zgodą KNF, środki otrzymane na zasadach zobowiązań podporządkowanych:
  - a. z Kasy Krajowej z tytułu kredytów stabilizacyjnych,
  - b. z BFG z tytułu pomocy,
  - c. z innych źródeł,

- 5) niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych zaklasyfikowanych, zgodnie z odrębnymi przepisami, jako dostępne do sprzedaży,
- 6) niezrealizowane zyski na instrumentach kapitałowych zaklasyfikowanych, zgodnie z odrębnymi przepisami, jako dostępne do sprzedaży,
- 7) za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego, dodatkowa kwota odpowiedzialności członków, w części określonej przez Komisję Nadzoru Finansowego.

Fundusze własne pomniejszane są natomiast o:

- 1) stratę z lat ubiegłych,
- 2) stratę w trakcie zatwierdzania,
- 3) stratę bieżącego okresu.

Do funduszy własnych nie jest zaliczany zysk bieżący kasy oraz zysk w trakcie zatwierdzania.

Sytuację sektora skok w zakresie adekwatności kapitałowej nadal uznać należy za trudną, pomimo że w roku 2013 fundusze własne wzrosły o 44,6 mln zł. Na którego wzrost wpłynęło:

- przekazanie wyniku finansowego za rok 2012 na fundusz zasobowy w wysokości 206 mln zł;
- zasilenie funduszu zasobowego przez nowych członków z tytułu wpłat wpisowego w wysokości 9,1 mln zł;
- wzrost funduszu udziałowego wysokości 74,5 mln zł;

Jednocześnie fundusze własne uległy pomniejszeniu wskutek ujawnionych w roku 2013 przez kasy strat z lat ubiegłych oraz strat z roku 2013 (245 mln zł).

Dokonując analizy wielkości i adekwatności funduszy własnych w kasach pamiętać jednak należy, o ustaleniach przeprowadzonych inspekcji w kasach, w świetle których wyniki niektórych kas powinny zostać istotnie skorygowane, co będzie miało również wpływ na poziom ich kapitałów. W roku 2013 przeprowadzono inspekcję w jedenastu kasach. Wartość wyników finansowych w tych kasach zgodnie z ustaleniami UKNF powinna być skorygowana o 652 mln zł.

Korekty wynikające z ustaleń przeprowadzonych dotychczas kontroli UKNF w kasach nie we wszystkich przypadkach znalazły na koniec grudnia 2013 r. odzwierciedlenia w sprawozdawczości. Kwestie te będą podlegały odrębnym postępowaniom wyjaśniającym.

Przyjmując metodologię obliczania wymogu kapitałowego ustaloną rozporządzeniem Ministra Finansów, wymóg kapitałowy kas na koniec grudnia 2013 r. wyniósł 885 mln zł, a niedobór kapitału wynosił 735 mln zł.

Tabela 2 Adekwatność kapitałowa kas

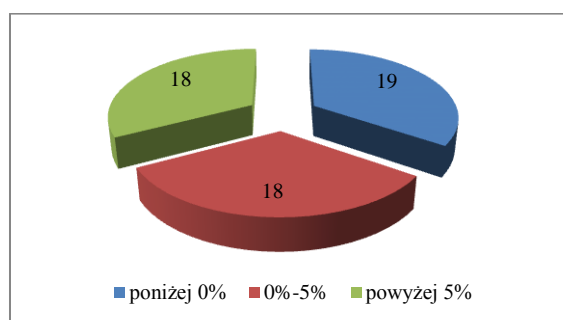
Wyszczególnienie	Wartość (tys. zł)					Zmiana do 12.2012	
	12.2012	03.2013	06.2013	09.2013	12.2013	tys. zł	%
suma bilansowa	16 811 955	18 179 091	18 328 875	18 520 220	19 138 198	2 326 244	13,84%
fundusze własne wg ustawy o skok	104 996	-30 823	135 439	174 231	149 598	44 602	42,48%
Wymóg kapitałowy obliczony zgodnie z rozporządzeniem MF	b.d.	b.d.	b.d.	869 686	885 105	b.d.	b.d.
niedobór/nadwyżka funduszy własnych w stosunku do nowego wymogu kapitałowego	b.d.	b.d.	b.d.	- 695 455	- 735 507	b.d.	b.d.
fundusze własne wg ustawy o skok (po uwzględnieniu wyników inspekcji)	b.d.	b.d.	b.d.	- 343 769	- 502 626	b.d.	b.d.
niedobór/nadwyżka funduszy własnych w stosunku do nowego wymogu kapitałowego	b.d.	b.d.	b.d.	- 1 213 455	- 1 387 732	b.d.	b.d.

Dokonując analizy wielkości współczynnika wypłacalności w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Finansów, które weszło w życie z dniem 3 października 2013 r., współczynnik wypłacalności na koniec 2013 r. w sektorze skok ukształtował się na poziomie 0,85%. Grupa 18 kas posiada współczynnik wypłacalności na poziomie powyżej 5% (taka norma obowiązuje od końca stycznia 2014 r.), natomiast 37 kas nie spełnia takiego wymogu. Jednocześnie 19 kas posiada ujemny współczynnik wypłacalności.

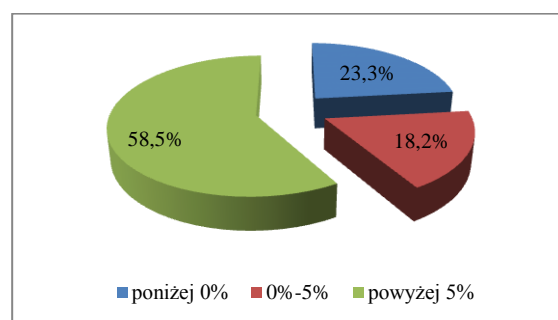
Tabela 3 Współczynnik wypłacalności

Wyszczególnienie	Współczynnik wypłacalności		Udział w aktywach	
	09.2013	12.2013	09.2013	12.2013
współczynnik wypłacalności sektora	1,00%	0,85%		
współczynnik wypłacalności sektor (po korektach inspekcyjnych)	-1,00%	-2,87%		
rozkład kas względem współczynnika wypłacalności				
poniżej 0%	15	19	16%	23%
0%-5%	23	18	26%	18%
powyżej 5%	17	18	58%	59%

Wykres 5 Podział kas z uwagi na poziom wykazywanego współczynnika wypłacalności wg stanu na 31.12.2013 r.

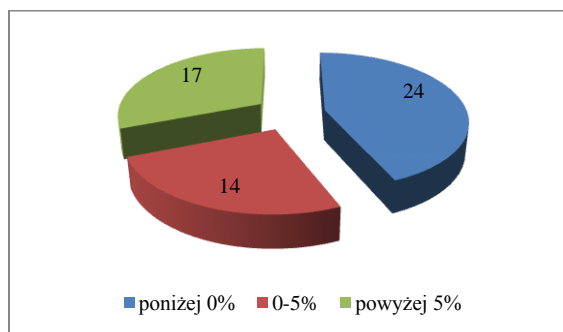

Wykres 6 Udziały w aktywach kas z uwzględnieniem poziomu współczynnika wypłacalności na 31.12.2013 r.

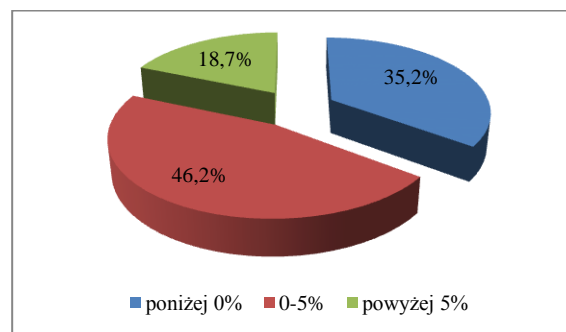

Wykres 7 Podział kas z uwagi na poziom wykazywanego współczynnika wypłacalności wg stanu na 31.12.2013 r. po korektach inspekcji.

Wykres 8 Udziały w aktywach kas z uwzględnieniem poziomu współczynnika wypłacalności na 31.12.2013 r. po korektach inspekcji.

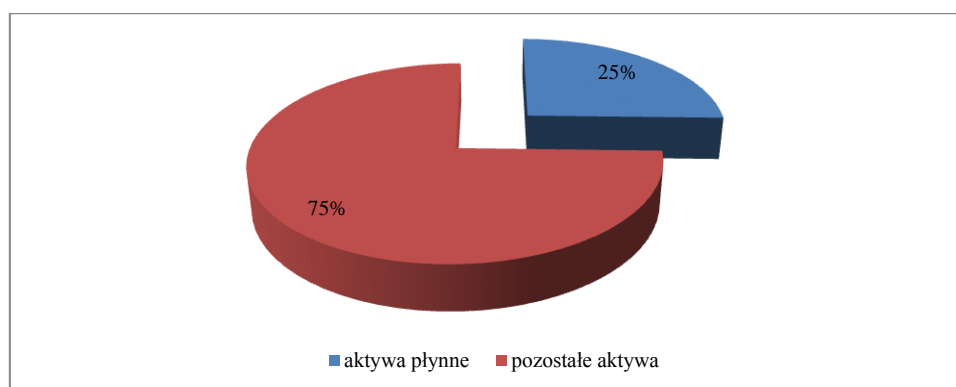
Rozdział 5 Pozycja płynnościowa kas

Bieżącą sytuację kas w zakresie płynności można uznać za zadowalającą, aczkolwiek w 2013 r. w kilku przypadkach zaobserwowano spadki norm określonych ustawą, co powodowało kierowanie do tych kas indywidualnych zaleceń. Na podstawie art. 38 ustawy o skok, kasy zobowiązane są do utrzymywania 10% aktywów w postaci rezerwy płynnej zgromadzonej

w formie gotówki, środków ulokowanych w Kasie Krajowej lub zainwestowanych w jednostki uczestnictwa rynku pieniężnego.

Według stanu na koniec 2013 r. kasy utrzymywały aktywa płynne na poziomie 4 841 mln zł i środki te stanowiły 25% łącznej wartości aktywów.

Wykres 9 Udział aktywów płynnych w aktywach ogółem wg stanu na 31.12.2013 r.

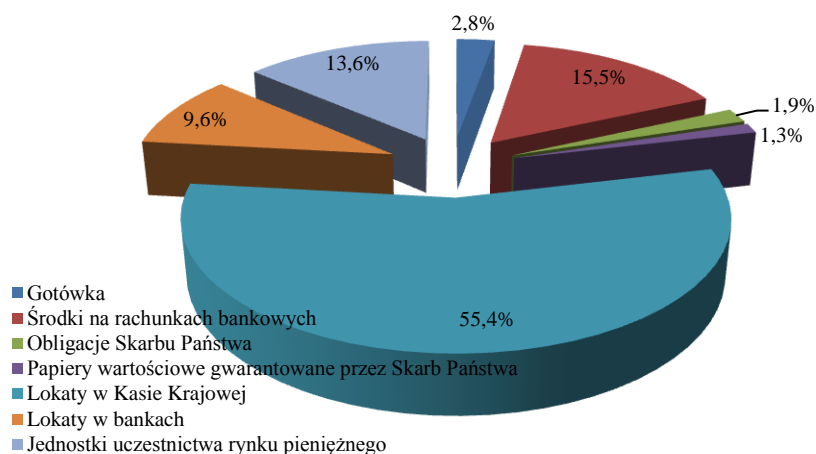
Kasy największą część środków płynnych lokowały w Kasie Krajowej, na bieżących rachunkach bankowych oraz w jednostkach uczestnictwa rynku pieniężnego. Niewielką część środków gromadziły w formie lokat w bankach oraz obligacjach Skarbu Państwa.

Głównym źródłem finansowania działalności kas są depozyty ich członków. Kasy mają także możliwość uzyskania wsparcia finansowego z Kasy Krajowej w formie kredytów płynnościowych. Ze względu na strukturę finansowania, kasy utrzymywały dużą nadwyżkę środków płynnych.

Tabela 4 Środki płynne w kasach. w tys. zł

Rodzaj	31.12.2012	31.12.2013
Gotówka	151 810	134 272
Środki na rachunkach bankowych	687 042	748 045
Obligacje Skarbu Państwa	78 142	90 998
Papiery gwarantowane przez Skarb Państwa	0	61 378
Lokaty w Kasie Krajowej	1 878 221	2 680 420
Lokaty w bankach	91 470	466 177
Jednostki uczestnictwa funduszy rynku pieniężnego	446 233	659 895
SUMA	3 332 918	4 841 184

Wykres 10 Struktura środków płynnych kas - stan na koniec grudnia 2013 r.

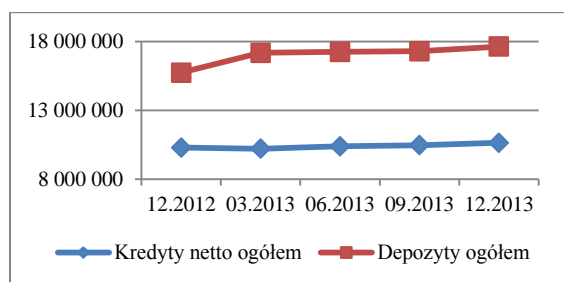

W kasach występuje istotna różnica pomiędzy kwotą pozyskanych depozytów, a wartością portfela udzielonych pożyczek i kredytów.

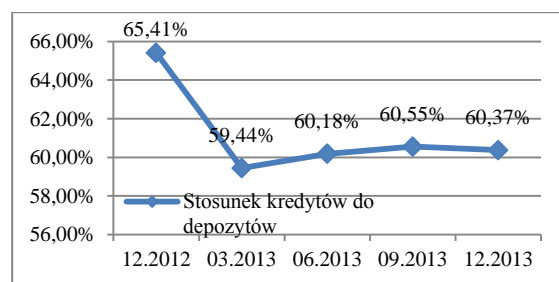
Tabela 5 Relacja kredytów do depozytów ogółem w tys.

Wyszczególnienie	12.2012	03.2013	06.2013	09.2013	12.2013
Kredyty netto ogółem	10 288 725	10 211 237	10 379 392	10 467 417	10 642 109
Depozyty ogółem	15 730 689	17 178 448	17 245 120	17 286 005	17 629 041
Środki niewykorzystane na działalność kredytową	5 441 964	6 967 211	6 865 728	6 818 588	6 986 932
Finansowania działalności kredytowej z depozytów	65,41%	59,44%	60,18%	60,55%	60,37%

Wykres 11 Rozwój portfela kredytów i depozytów w 2013 r. w tys. zł.

Wykres 12 Relacja kredytów do depozytów ogółem w 2013 r.

Rozdział 6 Wyniki sektora skok

Tabela 6 Wybrane pozycje rachunku zysków i strat SKOK (w tys. zł)

Lp.	Wyszczególnienie	2012-12	2013-03	2013-06	2013-09	2013-12
1	Przychody z całokształtu działalności	4 776 400	817 914	1 813 690	2 757 481	3 920 112
	Przychody z działalności podstawowej	2 585 374	627 024	1 301 834	1 916 154	2 492 390
	z tytułu odsetek	2 025 300	483 935	995 676	1 462 866	1 904 309
	z tytułu prowizji i opłat	464 151	115 639	256 526	390 653	511 926
	inne	95 923	27 450	49 632	62 635	76 155
	Pozostałe przychody operacyjne	1 436 226	153 745	419 333	688 510	1 203 713
	zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	29 672	225	480	38 572	107 180
	dotacje	1 330	11	30	10 035	44 085
	przychody z tytułu aktualizacji aktywów trwałych	786 426	94 919	272 067	336 385	619 810
	inne przychody operacyjne	618 798	58 590	146 755	303 518	432 637
	Przychody finansowe	754 800	37 145	92 522	152 817	224 009
	odsetki	88 121	25 329	50 541	75 240	100 213
	aktualizacja wartości inwestycji	11 710	306	16 956	24 790	48 757
	zysk ze zbycia inwestycji	77 728	10 422	12 299	21 604	26 737
	inne	573 441	1 088	16 956	22 036	29 964
2	Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności	4 710 016	919 950	1 880 895	2 725 782	3 616 965
	Koszty działalności operacyjnej	2 058 506	553 357	1 070 439	1 541 191	1 988 920
	z tytułu odsetek	860 034	281 000	498 902	692 285	870 472
	z tytułu opłat i prowizji	28 388	4 759	7 347	8 360	8 995
	amortyzacja	29 285	7 162	14 082	20 670	26 933
	zużycie materiałów i energii	45 002	7 979	15 988	22 506	29 073
	usługi obce	492 389	136 536	291 030	437 359	588 889
	podatki i opłaty	7 247	1 578	3 054	4 907	6 327
	wynagrodzenia	347 178	67 047	131 783	194 414	251 738
	ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	79 725	14 075	28 095	41 252	53 659
	pozostałe koszty rodzajowe	169 178	33 076	80 124	119 365	152 755
	inne	62	16	33	72	79
	Pozostałe koszty operacyjne	1 325 212	352 708	620 262	954 052	1 288 695
	strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	923	144	316	421	2 500
	odpisy z tytułu aktualizacji wartości kredytów, pożyczek i innych	1 138 607	295 748	492 303	766 954	1 050 432
	inne koszty operacyjne	185 678	56 816	127 642	186 677	235 763
	Koszty finansowe	1 326 298	13 885	190 194	230 539	339 350
	odsetki	3 920	781	1 208	1 757	6 687
	strata ze zbycia inwestycji	153		56 579	56 579	128 006
	aktualizacja wartości inwestycji	258 944	9 064	63 287	83 757	102 160
	inne	1 063 282	4 040	69 120	88 446	102 497
3	Wynik ze sprzedaży, w tym	527 018	73 677	231 396	374 964	503 471
	Wynik z tytułu odsetek	1 165 684	202 989	496 773	770 580	1 033 837
	Wynik z tytułu opłat i prowizji	435 344	109 370	249 179	382 293	502 931
4	Wynik z działalności operacyjnej, w tym	638 305	-125 163	30 467	109 421	418 488
	Różnica z aktualizacji wartości kredytów i pożyczek	-352 052	-200 938	-220 236	-430 569	-430 623
5	Wynik z działalności gospodarczej	66 987	-102 036	-67 205	31 699	303 147
6	Wynik finansowy brutto	66 411	-102 105	-67 204	31 700	303 148
7	Podatek dochodowy	113 289	11 383	25 511	44 823	51 606
8	Wynik finansowy netto	-50 409	-113 266	-92 716	-17 247	251 537

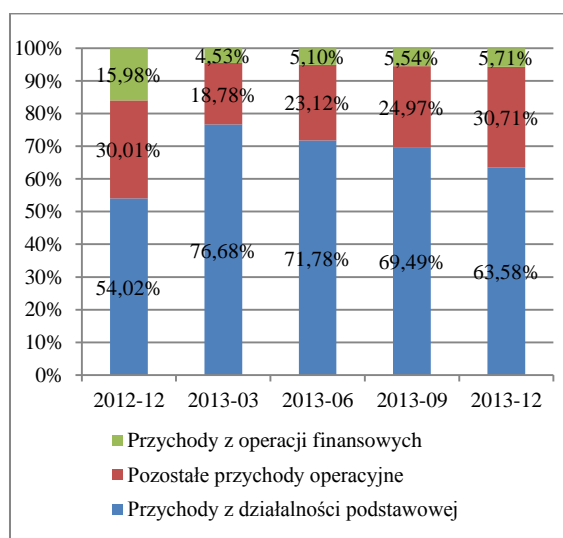
Przychody

W 2013 r. zaobserwowano zmiany w strukturze przychodów kas, pochodziły one głównie z działalności podstawowej. W ostatnim kwartale jednak zwiększył się wpływ przychodów z jednorazowych transakcji niezwiązanych z działalnością podstawową, co miało bezpośredni wpływ na zwiększenie udziału pozostałych przychodów operacyjnych. Podkreślić jednak należy, iż wskutek spadku stóp procentowych obniżeniu uległy przychody z tytułu odsetek, co może mieć negatywny wpływ na wyniki kas w kolejnych okresach.

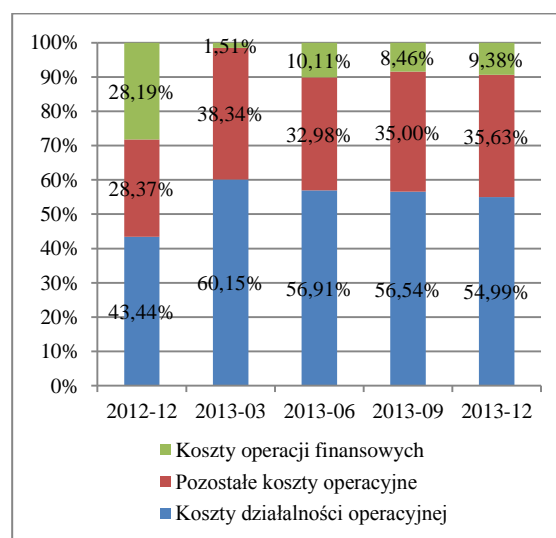
Koszty

W okresie objętym analizą nieznacznej zmianie uległa także struktura kosztów. Przeważały koszty działalności operacyjnej, których udział wzrósł z 44% na koniec 2012 r. do 55% na koniec grudnia 2013 r. Największą zmianę w strukturze kosztów odnotowano w zakresie kosztów finansowych, które w 2012 r. wynosiły 28%, a w 2013 roku 8%. Wynikało to głównie z przeprowadzonych przez kasy w roku 2012 operacji sprzedaży części portfeli kredytowych. Znaczący wzrost pozostałych kosztów operacyjnych związany był z pogarszającą się jakością portfeli kredytowych i wynikająca z tego konsekwencją związaną z obowiązkiem tworzenia odpisów aktualizujących przeterminowane należności.

Wykres 13 Struktura przychodów z działalności SKOK

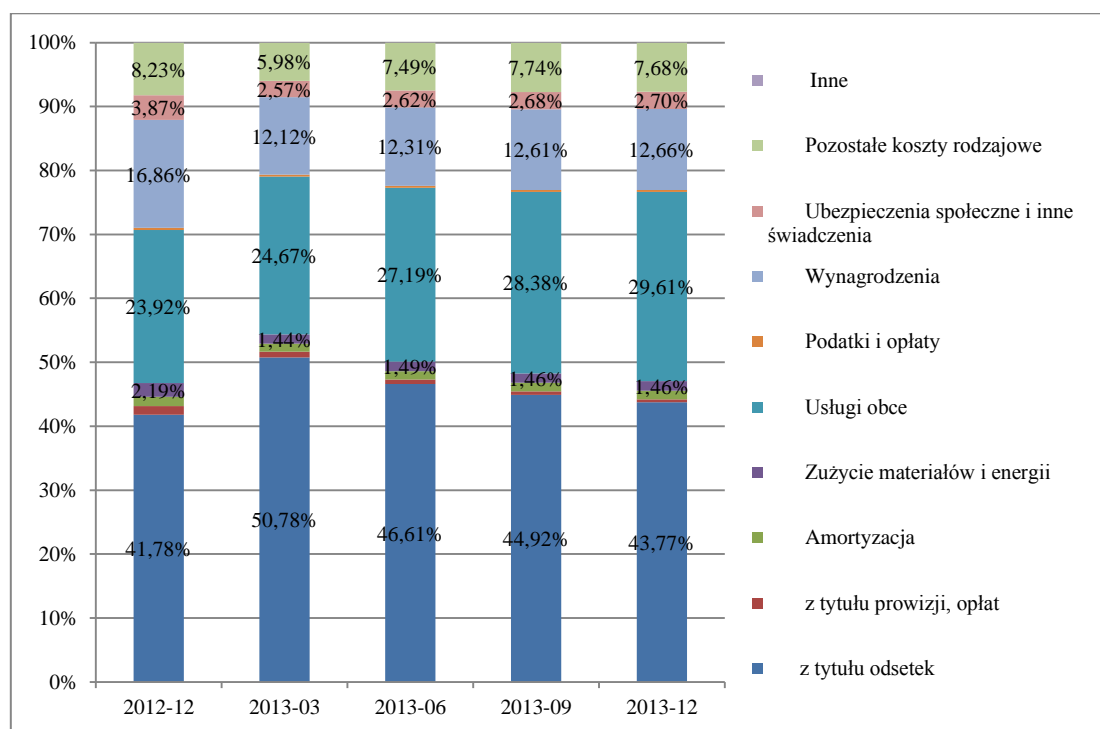

Wykres 14 Struktura kosztów z działalności SKOK

W zakresie kosztów z działalności podstawowej znaczący wpływ na ich poziom miały koszty usług obcych, których udział wzrósł do 29,6%. Jednocześnie w strukturze kosztów można zauważyć spadek udziału kosztów wynagrodzeń z 17% w roku 2012 do 12% na koniec 2013 r. Zmiany w zakresie struktury kosztów wynagrodzeń i kosztów usług obcych bezpośrednio związane były ze zmianą modelu biznesowego niektórych kas w zakresie outsourcingu części usług do spółek celowych. W strukturze kosztów największe znaczenie mają koszty obsługi depozytów.

Wykres 15 Struktura kosztów działalności operacyjnej kas na koniec 2012 r. i w IV kwartałach 2013 r.

W 2013 r. zaobserwować można spadek marży odsetkowej oraz rozpiętości odsetkowej w stosunku do 2012 r. Związane jest to ze spadkiem rynkowych stóp procentowych.

Tabela 7 Marża i rozpiętość odsetkowa

Wyszczególnienie	12.2012	03.2013	06.2013	09.2013	12.2013
marża odsetkowa ³	9,68%	6,47%	7,88%	8,05%	8,03%
rozpiętość odsetkowa ⁴	11,16%	8,59%	9,89%	9,88%	9,72%

Wynik Finansowy

Na koniec 2013 r. w sektorze skok odnotowano zysk netto w wysokości 251,5 mln zł. Największy wpływ na wyniki kas miały jednorazowe transakcje zbycia zorganizowanych części przedsiębiorstw w zamian za akcje i udziały – w sumie 282 mln zł oraz otrzymane bezzwrotne wsparcie ze strony Kasy Krajowej w wysokości ok. 44 mln zł. Transakcje zbycia zorganizowanych części przedsiębiorstwa nie generowały bezpośrednich przepływów gotówkowych. Gdyby nie jednorazowe transakcje, kasy wykazałyby stratę za rok 2013 w wysokości 75 mln zł, która byłaby wyższa niż wykazana za rok 2012. Duży wpływ na wyniki kas miała pogarszająca się jakość portfela kredytowego oraz wysokie koszty odsetkowe depozytów.

Na koniec 2013 r. udział aktywów 43 kas wykazujących zysk netto w aktywach sektora wynosił 88,5%.

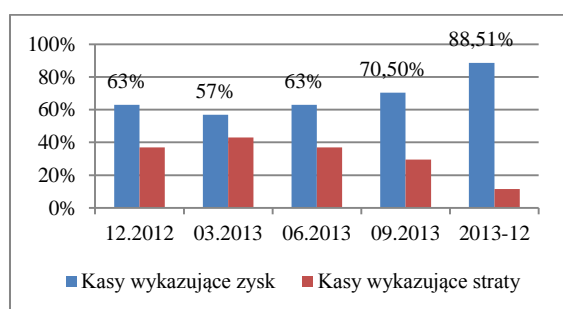
³ Marża odsetkowa obliczona jako: $\text{annualizowany wynik z odsetek} / \text{średnie saldo kredytów brutto} * 100$

⁴ Rozpiętość odsetkowa obliczona jako: $((\text{annualizowane odsetki otrzymane} / \text{średnie saldo kredytów brutto}) - (\text{annualizowane odsetki zapłacone} / \text{średnie saldo depozytów})) * 100$.

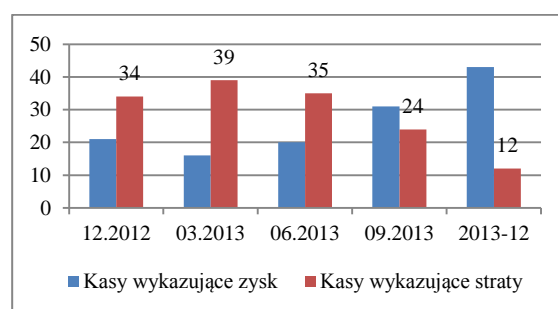
Tabela 8 Liczba skok wg uzyskanego wyniku finansowego netto

Lp.	Wyszczególnienie	12.2012	03.2013	06.2013	09.2013	12.2013
Liczba SKOK ogółem		55	55	55	55	55
	- liczba kas wykazujących zysk bieżący	21	16	20	31	43
	- udział w aktywach sektora	63%	57%	63%	70,5%	88,5%
	- łączna wartość zysku netto (w tys. zł)	204 761	20 373	84 107	171 134	377 200
	- liczba kas wykazujących stratę bieżącą	34	39	35	24	12
	- udział w aktywach sektora	37%	43%	37%	29,5%	11,5%
	- łączna wartość strat netto (w tys. zł)	-255 171	-133 639	-176 822	-188 380	125 663

Wykres 16 Udział kas wykazujących zysk i stratę w aktywach sektora skok

Wykres 17 Liczba SKOK wg uzyskanego wyniku finansowego netto

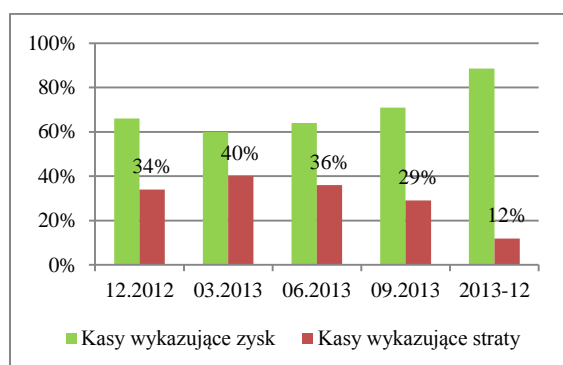

Z danych sprawozdawczych kas wynika, że kasy wykazujące zysk netto zwiększyły udział w portfelu kredytowym sektora z 66% na koniec 2012 r. do 89% na koniec grudnia 2013 r.

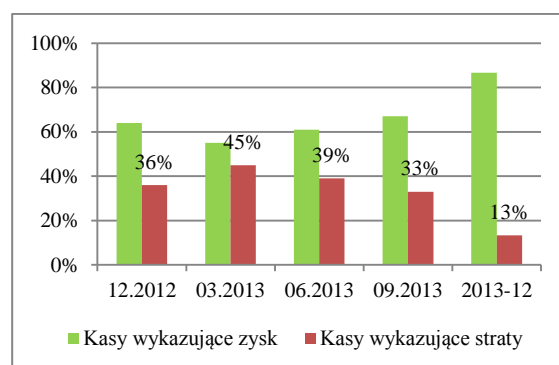
Tabela 9 Wartość udzielonych kredytów i depozytów w tys. zł

Wyszczególnienie	12.2012	03.2013	06.2013	09.2013	12.2013
Kredyty w sektorze skok	10 288 725	10 211 236	10 379 392	10 467 417	10 642 108
Kredyty kas wykazujących zysk netto	6 778 723	6 093 487	6 652 975	7 524 844	9 426 793
Kredyty kas wykazujących stratę netto	3 510 001	4 117 748	3 726 417	3 042 081	1 271 530
Udział kredytów kas wykazujących zysk netto w kredytach sektora skok (w %)	66%	60%	64%	71%	88%
Udział kredytów kas wykazujących stratę netto w kredytach sektora skok (w %)	34%	40%	36%	29%	12%
Depozyty w sektorze skok	15 730 688	17 178 447	17 245 120	17 286 005	17 629 041
Depozyty kas wykazujących zysk netto	9 987 870	9 490 264	10 436 455	11 651 147	15 279 697
Depozyty kas wykazujących stratę netto	5 742 818	7 688 182	6 808 665	5 634 858	2 349 343
Udział depozytów kas wykazujących zysk netto w depozytach sektora skok (w %)	64%	55%	61%	67%	87%
Udział depozytów kas wykazujących stratę netto w depozytach sektora skok (w %)	36%	45%	39%	33%	13%

Wykres 18 Udział portfeli kredytowych kas wykazujących zysk i stratę w kredytach sektora skok

Wykres 19 Udział w depozytach kas wykazujących zysk i stratę w depozytach sektora skok

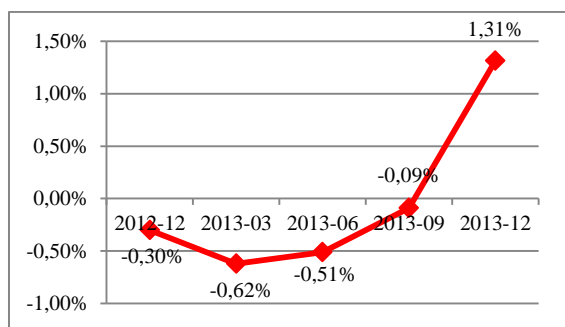
Natomiast kasy wykazujące zysk netto zwiększyły swój udział w portfolio depozytów sektora z 64% na koniec 2012 r. do 87% na koniec 2013 r.

Tabela 10 Wybrane miary efektywności sektora skok

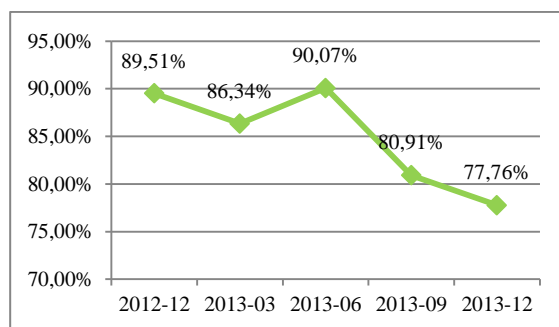
Lp.	Wyszczególnienie/Wskaźnik	12.2012	03.2013	06.2013	09.2013	12.2013
1	Wynik finansowy netto (w tys. zł)	-50 409	-113 266	-92 716	-17 247	251 537
2	Wynik finansowy netto/średnie aktywa (ROA)	-0,30%	-0,62%	-0,51%	-0,09%	1,31%
	Wynik finansowy netto/średnie fundusze podstawowe (ROE)	-16,41%	-56,19%	-42,13%	-5,08%	97,14%
	Koszty/dochody (C/I) ⁵	89,51%	86,34%	90,07%	80,91%	77,76%
3	Koszty działania kas (koszty działalności operacyjnej)/wynik z działalności podstawowej (wynik ze sprzedaży)	390,59%	751,06%	462,60%	411,02%	395,04%
	Koszty działania kas (koszty działalności operacyjnej)/wynik z tytułu odsetek	176,59%	272,60%	215,48%	200,00%	192,38%
	Koszty działania kas (koszty działalności operacyjnej)/wynik pozaodsetkowy	472,85%	505,95%	429,59%	403,14%	395,47%
4	Aktywa na zatrudnionego (w tys. zł)	2 728	3 038	3 041	3 152	3 676

⁵ Bez kosztów i przychodów związanych z aktualizacją portfela kredytowego

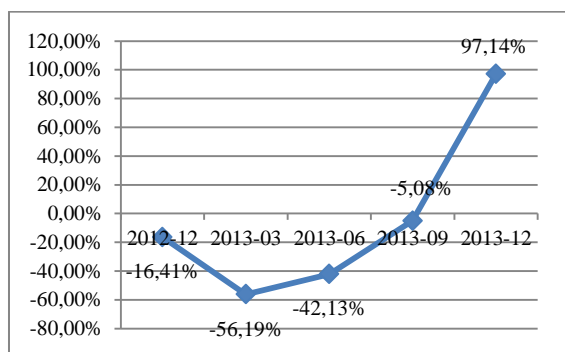
Wykres 20 Poziom ROA w sektorze SKOK

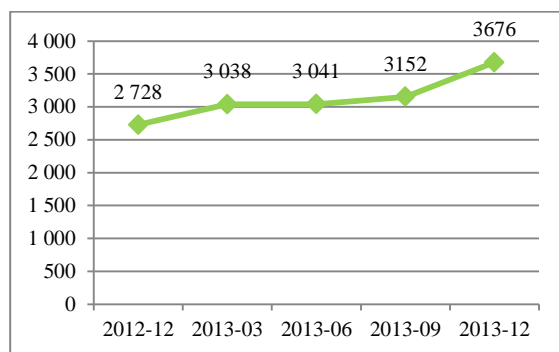
Wykres 21 Wskaźnik koszty/dochody (C/I) w sektorze SKOK

Wykres 22 Poziom ROE w sektorze w %

Wykres 23 Aktywa na zatrudnionego w sektorze SKOK (w tys. zł)

Rozdział 7 Działalność kredytowa i inwestycyjna

Wartość kredytów netto ogółem

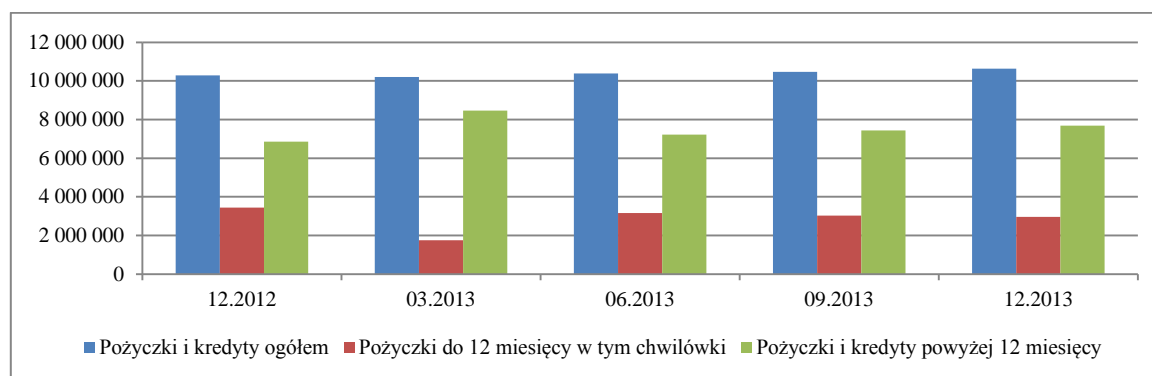
Wartość portfela kredytów i pożyczek netto sektora skok na koniec 2013 r., zgodnie ze sprawozdawczością, przekraczała 10 642 mln zł i w stosunku do końca 2012 r. wzrosła o 353 mln zł. Portfel kredytowy netto stanowił ok. 55%⁶ wartości aktywów kas. Udział kredytów w aktywach kas obniżył się w roku 2013 o 6 p.p. Jednocześnie obserwowany jest wzrost wartości aktywów płynnych oraz trwałych, o niższej rentowności niż portfolio kredytowy.

W portfolio kredytowym dominują należności z terminem zapadalności powyżej 12 miesięcy. Ich udział w portfolio należności wyniósł na koniec 2013 r. 72% wartości tego portfela.

Tabela 11 Wartość pożyczek udzielonych członkom przez SKOK ogółem (w tys. zł).

Wyszczególnienie	12.2012	03.2013	06.2013	09.2013	12.2013
Pożyczki i kredyty ogółem ⁷	10 288 725	10 211 237	10 379 392 ⁸	10 467 417	10 642 109
Pożyczki do 12 miesięcy w tym chwilówki	3 439 690	1 748 396	3 163 752	3 023 851	2 953 799
Pożyczki i kredyty powyżej 12 miesięcy	6 849 035	8 462 841	7 215 640	7 443 567	7 688 309
% udział pożyczek i kredytów powyżej 12 miesięcy w kredytach ogółem	67%	83%	70%	71%	72%
% udział pożyczek i kredytów w aktywach kas	61%	56%	57%	57%	55%

Wykres 24 Struktura portfela kredytowego wg terminu zapadalności (w tys. zł).

Biorąc pod uwagę strukturę portfela kredytowego według terminów pierwotnych (okresów na jaki została zawarta umowa) w kasach dominują kredyty udzielane na okres od 5 do 10 lat, które stanowią 46,3% całego portfela. Na uwagę zasługuje duży udział kredytów udzielonych na okres powyżej 5 lat, którego wartość stanowiła na koniec 2013 r. 51,5% wartości całego portfela kas.

⁶ Światowa Rada Związków Kredytowych, której członkiem są kasy, rekomenduje utrzymywanie 70% – 80% aktywów w portfolio kredytowym.

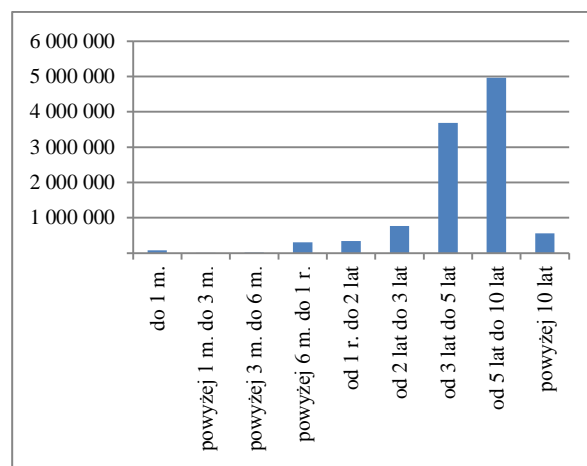
⁷ Wartość pożyczek i kredytów netto po uwzględnieniu odpisów aktualizujących.

⁸ Różnice pomiędzy poszczególnymi raportami w zakresie salda udzielonych kredytów wynikają z błędnie sporządzonej sprawozdawczości przez kasy.

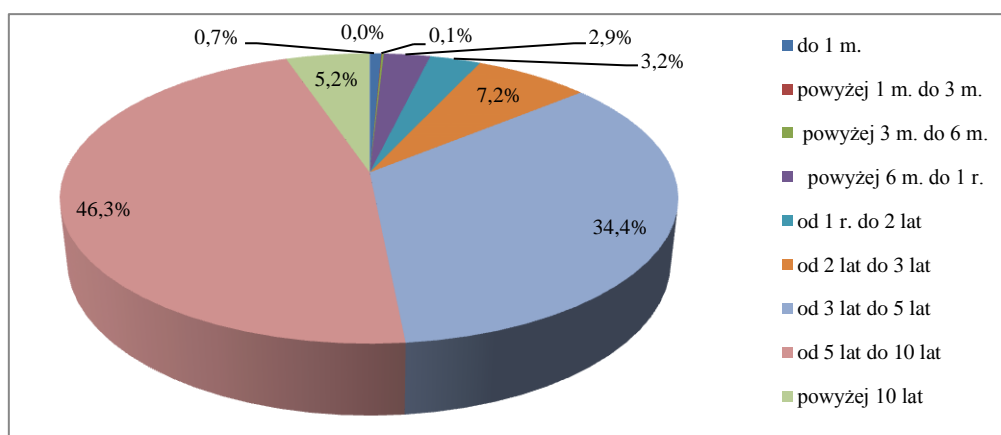
Tabela 12 Struktura portfela wg terminów pierwotnych

Wyszczególnienie	06.2013	09.2013	12.2013
do 1 m.	106 344	84 154	77 087
pow. 1 m. do 3 m.	7 755	6 383	3 403
pow. 3 m. do 6 m.	16 428	16 541	13 456
pow. 6 m. do 1 roku	316 613	317 298	308 752
od 1 roku do 2 lat	345 013	373 102	338 023
od 2 lat do 3 lat	857 958	816 186	766 899
od 3 lat do 5 lat	4 618 704	4 126 385	3 683 529
od 5 lat do 10 lat	3 717 643	4 325 853	4 965 760
powyżej 10 lat	444 030	466 754	557 097
Razem	10 430 488	10 532 656	10 714 007

Wykres 25 Struktura portfela wg terminów pierwotnych (grudzień 2013 r.)

Wykres 26 Struktura portfela kredytowego wg terminów pierwotnych (grudzień 2013 r.)

W portfelu kredytowym kas dominują należności od osób fizycznych, które stanowią ponad 98% wartości tego portfela. Tylko 1% stanowią kredyty dla przedsiębiorców indywidualnych. Udziały w portfelach kredytowych poniżej 1% posiadają kredyty dla rolników indywidualnych, dla małych i średnich przedsiębiorstw. Taka struktura podmiotowa portfela wynika głównie z ograniczeń ustawy o skok z 1995 r. co do grup klientów, którzy mogli zostać członkami kas, a w konsekwencji mogli korzystać z ich usług⁹.

Tabela 13 Struktura portfela kredytowego (ujęcie podmiotowe) w tys. zł (grudzień 2013 r.)

Wyszczególnienie	Wartość kredytów netto	% udział
MSP	12 228	0,1%
Przedsiębiorcy indywidualni	101 762	1,0%
Osoby prywatne	10 478 760	98,5%
Rolnicy indywidualni	48 052	0,5%
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	1 305	0,0%
Suma ¹⁰	10 642 109	100,0%

⁹ Do 27 października 2012 r. (data wejścia w życie ustawy o skok z 2009 r.) członkami kas mogły być wyłącznie osoby fizyczne.

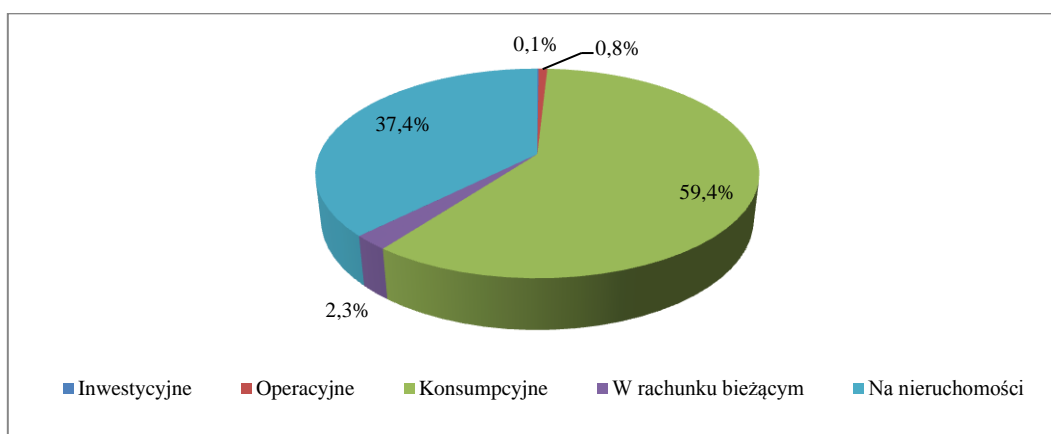
¹⁰ Różnice pomiędzy poszczególnymi raportami w zakresie salda udzielonych kredytów wynikają z błędnie sporządzonej sprawozdawczości przez kasy.

Na podstawie danych zawartych w tabeli 14 można stwierdzić, że największą część portfela kredytów ze względu na ich rodzaj, tj. 59,4%, stanowią kredyty konsumpcyjne, w tym gotówkowe, natomiast 37,4% stanowią kredyty na nieruchomości¹¹. Zgodnie ze sprawozdawczością kas, w stosunku do końca 2012 r. nastąpiła zmiana struktury udzielonych kredytów, o 24 p.p. wzrósł udział kredytów konsumpcyjnych, a o 19 p.p. zmniejszył się udział kredytów na nieruchomości.

Tabela 14 Struktura portfela kredytowego (ujęcie przedmiotowe) w tys. zł. (grudzień 2013 r.)

Wyszczególnienie	Wartość kredytów	% udział
Inwestycyjne	11 519	0,1%
Operacyjne	80 975	0,8%
Konsumpcyjne	6 324 997	59,4%
W rachunku bieżącym	240 614	2,3%
Na nieruchomości	3 984 004	37,4%
Suma ¹²	10 642 109	100,0%

Wykres 27 Udziały poszczególnych rodzajów kredytów w portfelu kredytowym (grudzień 2013 r.)

W portfelu kredytowym kas dominują kredyty od 10 do 50 tys. zł, które stanowią 46,8% całego portfela. Na uwagę zasługuje duży udział portfela kredytów i pożyczek o kwocie przekraczającej 1 mln zł, które stanowią 17,7% wartości całego portfela. Natomiast kredyty powyżej 100 tys. zł stanowią 26,3% całego portfela kredytowego kas, co świadczy o dużym ryzyku koncentracji. Na uwagę zasługuje także istotny spadek ilości prowadzonych rachunków kredytowych o 60 tys. w II połowie 2013 r., co przy jednoczesnym wzroście wartości portfela kredytowego związane jest ze wzrostem ryzyka koncentracji.

¹¹ Zgodnie z instrukcją uzupełniającą do tabel sprawozdawczych, do kredytów na nieruchomości zaliczamy:

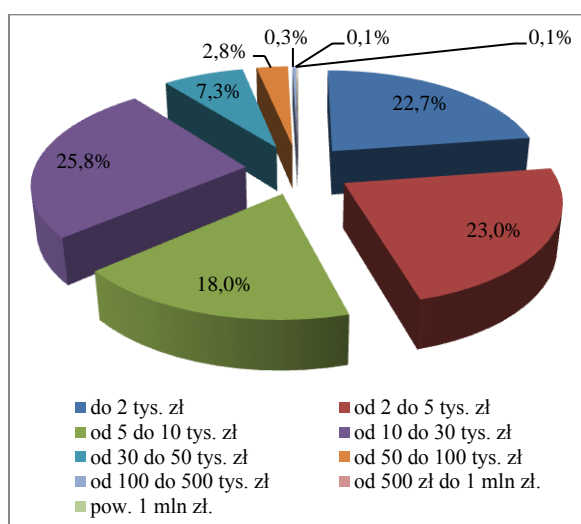
- Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe
- Kredyty na nieruchomości komercyjne - są to kredyty i pożyczki na zakup lub budowę powierzchni biurowej.
- Kredyty na nieruchomości pozostałe – kredyty i pożyczki na nabycie, budowę, przebudowę, rozbudowę lub nadbudowę budynku, budowli, lokalu stanowiącego odrębną nieruchomość lub nabycie spółdzielczego prawa do lokalu o przeznaczeniu gospodarczym, publicznym, bądź użytkowym oraz na nabycie gruntu lub prawa wieczystego użytkowania gruntu pod budowę budynku lub budowli o przeznaczeniu gospodarczym, publicznym lub użytkowym.

¹² Różnice pomiędzy poszczególnymi raportami w zakresie salda udzielonych kredytów wynikają z błędnie sporządzonej sprawozdawczości przez kasy.

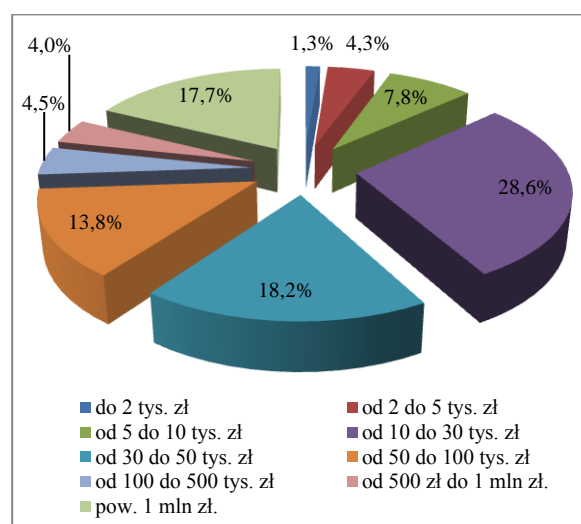
Tabela 15 Struktura portfela kredytowego

	Czerwiec 2013			Wrzesień 2013			Grudzień 2013		
	Ilość	Wartość (tys.)	W tym restrukturyzacje	Ilość	Wartość (tys.)	W tym restrukturyzacje	Ilość	Wartość (tys.)	W tym restrukturyzacje
Razem	1 016 567	10 430 488	1 330 414	1 013 309	10 532 656	1 391 311	956 997	10 714 007	1 495 566
do 2 tys. zł	231 783	143 502	6 084	255 767	139 316	3 950	216 818	136 940	4 104
od 2 do 5 tys. zł	241 576	479 995	20 021	230 902	483 852	18 740	220 398	455 966	19 498
od 5 do 10 tys. zł	184 359	863 858	36 738	175 690	860 718	35 298	171 860	833 389	35 881
od 10 do 30 tys. zł	261 227	3 200 658	176 291	250 992	3 130 017	184 160	246 438	3 065 347	200 662
od 30 do 50 tys. zł	68 082	1 891 422	110 684	68 320	1 910 642	122 110	69 899	1 947 255	138 866
od 50 do 100 tys. zł	25 523	1 404 363	69 286	27 357	1 464 004	81 523	27 081	1 477 351	98 778
od 100 do 500 tys. zł	3 036	450 422	56 114	3 239	469 087	58 421	3 226	479 598	66 556
od 500 tys. zł do 1 mln zł.	207	127 671	42 624	268	184 401	50 696	510	424 020	39 945
pow. 1 mln zł	774	1 868 597	812 574	774	1 890 620	836 414	767	1 894 142	891 276

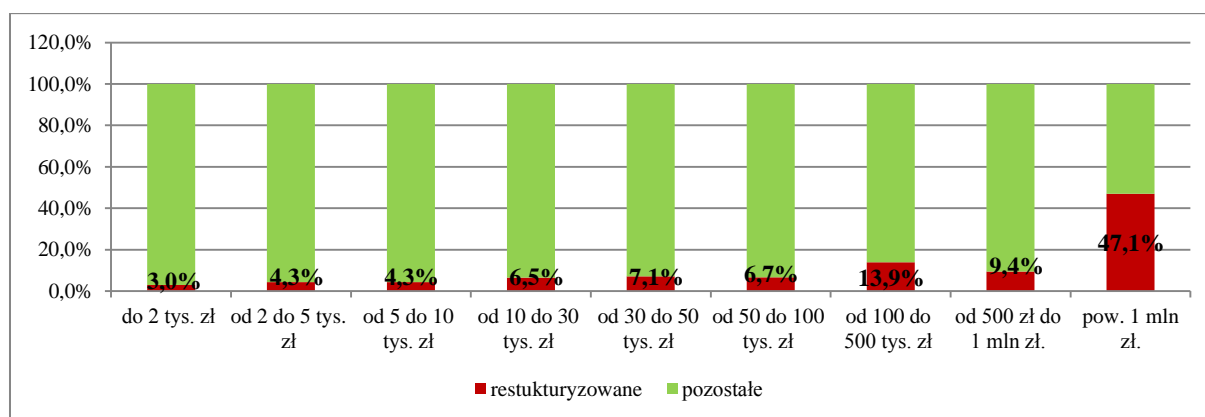
Wykres 28 Struktura portfela kredytowego wg ilości (grudzień 2013 r.)

Wykres 29 Struktura portfela kredytowego wg kwoty (grudzień 2013 r.)

Wykres 30 Udział kredytów i pożyczek restrukturyzowanych w portfolio (grudzień 2013 r.)

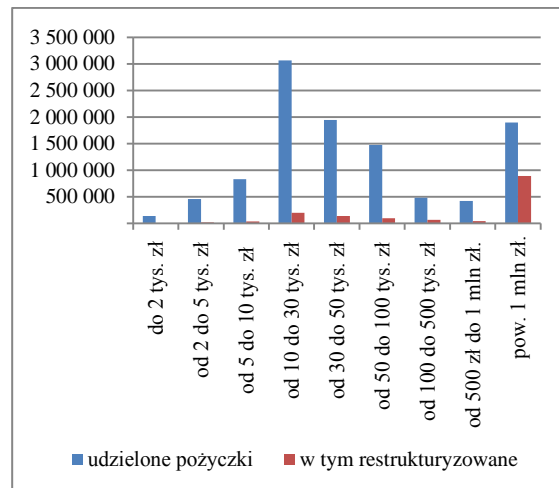

Należności restrukturyzowane w kasach stanowią 14% wartości całego portfela, ich udział w portfelu stale wzrasta. Kredyty restrukturyzowane o wartości powyżej 1 mln zł stanowią 60% portfela restrukturyzowanego.

Tabela 16 Struktura portfela restrukturyzowanego (grudzień 2013 r.)

	Ilość	Wartość (tys. zł)	Udział
Restrukturyzacje	46 999	1 495 566	100%
do 2 tys. zł	7 237	4 104	0%
od 2 do 5 tys. zł	9 107	19 498	1%
od 5 do 10 tys. zł	7 439	35 881	2%
od 10 do 30 tys. zł	15 475	200 662	13%
od 30 do 50 tys. zł	5 046	138 866	9%
od 50 do 100 tys. zł	1 801	98 778	7%
od 100 do 500 tys. zł	434	66 556	4%
od 500 zł do 1 mln zł	79	39 945	3%
pow. 1 mln zł	381	891 276	60%

Wykres 31 Struktura portfela restrukturyzowanego w tys. zł. (grudzień 2013 r.)

Struktura pozostałych aktywów kas

Łączna wartość pozostałych aktywów (zdefiniowanych dla potrzeb niniejszej analizy jako suma środków zgromadzonych w kasie, bankach oraz portfel instrumentów dłużnych i kapitałowych) wynosiła na koniec 2013 r. 7 257 mln zł i była o 1 510 mln zł wyższa w stosunku do końca 2012 roku.

Tabela 17 Struktura pozostałych aktywów kas w tys. zł

Wyszczególnienie	2012		2013	
	Wartość netto	% udział długoterminowych aktywów	Wartość netto	% udział długoterminowych aktywów
Długoterminowe aktywa finansowe	2 637 545		2 847 353	
a) udziały i akcje	817 572	31%	1 094 842	38%
b) dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe	998 298	38%	933 202	33%
c) inne długoterminowe aktywa finansowe		0%	25	0%
d) lokaty w Kasie Krajowej	830 998	32%	819 285	29%
Krótkoterminowe aktywa finansowe	3 110 485	% udział krótkoterminowych aktywów	4 410 180	% udział krótkoterminowych aktywów
a) udziały i akcje	235 405	8%	235 414	5%
b) dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe	53 131	2%	62 890	1%
c) inne krótkoterminowe aktywa finansowe	446 224	14%	712 473	16%
d) środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	917 741	30%	1 241 726	28%
- środki pieniężne w kasie i na rachunkach	816 866	26%	814 532	18%
- inne środki pieniężne	18 506	1%	36 396	1%
- inne aktywa pieniężne	82 370	3%	390 798	9%
e) lokaty w Kasie Krajowej	1 457 987	47%	2 157 677	49%

W strukturze portfela aktywów finansowych (krótko- i długoterminowych) na koniec 2013 r. dominowały lokaty w Kasie Krajowej, ich wartość wynosiła 2 976 mln zł, co stanowiło 15,5% aktywów kas. Istotną pozycję stanowiły również dłużne papiery wartościowe, stanowiące 33% finansowych aktywów długoterminowych. Łączna wartość dłużnych papierów wartościowych w długo i krótkoterminowych aktywach finansowych wynosiła 996 mln zł, co stanowiło 5,2% wartości aktywów ogółem. W portfelu tym największy udział stanowiły nabyte przez kasy skrypty dłużne w zamian za sprzedane przeterminowane wierzytelności, których wartość na koniec 2013 roku wynosiła 827 mln zł. Udziały i akcje kas w innych przedsiębiorstwach o różnej formie prawnej – zgodnie ze sprawozdawczością – stanowiły 38% finansowych aktywów długoterminowych i 5% aktywów krótkoterminowych. Ogółem wartość udziałów i akcji stanowiła 7% wartości aktywów kas. Posiadane przez niektóre kasy pakiety akcji i udziałów pochodzą głównie z transakcji wniesienia aportem do utworzonych spółek celowych majątku kas, a także zorganizowanych części przedsiębiorstw.

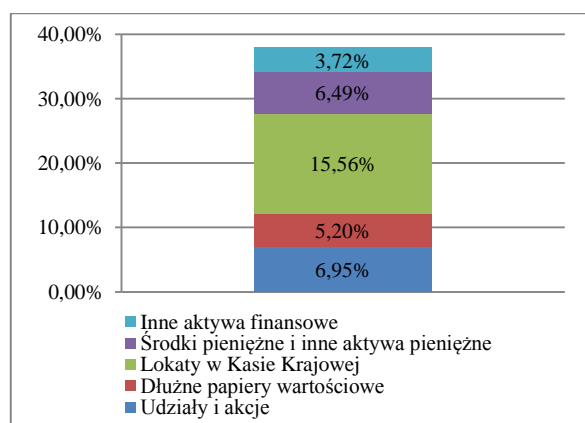
Zgodnie z art. 37 ustawy o skok, kasy zobowiązane są do inwestowania swoich środków pieniężnych z najwyższą starannością. Ustawa wprowadziła ograniczenia co do form inwestowania wolnych środków. Obecnie dopuszcza się wyłącznie następujące formy inwestycji:

- 1) obligacje i inne papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski;
- 2) lokaty, wkłady lub udziały w Kasie Krajowej;
- 3) lokaty w bankach;
- 4) jednostki uczestnictwa funduszy rynku pieniężnego, o których mowa w art. 178 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. Nr 146, poz. 1546, z późn. zm.14);
- 5) inne kategorie lokat i inwestycji, za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego.

Tabela 18 Udział poszczególnych składników aktywów finansowych w aktywach ogółem (grudzień 2013 r.)

Składniki aktywów finansowych	Wartość	% udział w aktywach ogółem
udziały i akcje	1 330 256	6,95%
dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe	996 091	5,20%
lokaty w Kasie Krajowej	2 976 962	15,56%
środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	1 241 726	6,49%
inne aktywa finansowe	712 497	3,72%
Aktywa ogółem	19 138 199	

Wykres 32 Udział poszczególnych składników aktywów finansowych w aktywach ogółem (grudzień 2013 r.)

Źródła finansowania działalności

Według stanu na koniec 2013 roku głównym źródłem finansowania działalności kas były depozyty członków (przede wszystkim oszczędności osób fizycznych) w wysokości

17 618 mln zł. Łączna wartość depozytów stanowiła 93% aktywów. W strukturze zobowiązań występują również pozostałe zobowiązania i rezerwy (3,7% aktywów), w tym kredyty zaciągnięte w Kasie Krajowej na kwotę 71,6 mln zł (0,3% aktywów) oraz fundusze własne stanowiące 2,67% aktywów.

Tabela 19 Struktura źródeł finansowania działalności kas w tys. zł (grudzień 2013 r.)

Wyszczególnienie	Wartość
Fundusze własne wg bilansu	510 468
Zobowiązania długoterminowe, w tym	613 388
- depozyty członkowskie	535 934
- kredyty i pożyczki	65 578
Zobowiązania krótkoterminowe, w tym	17 306 901
- depozyty członkowskie	17 093 107
- kredyty i pożyczki	6 163

Wykres 33 Struktura źródeł finansowania działalności kas w tys. zł (grudzień 2013 r.)

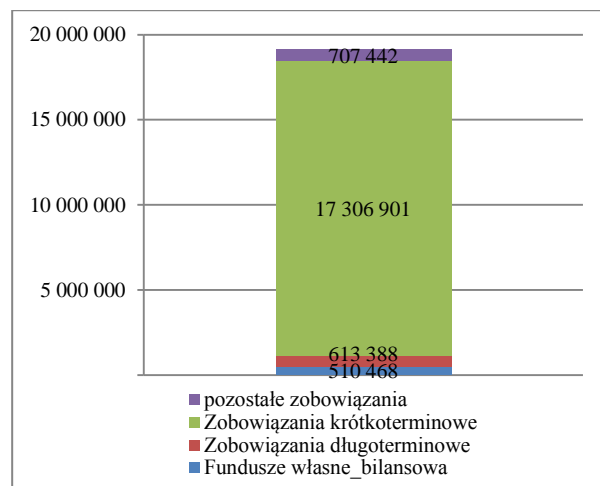

Tabela 20 Struktura zobowiązań finansowych w podziale na podmioty i produkty w tys. zł (grudzień 2013 r.)

Wyszczególnienie	Zobowiązania finansowe wg wartości bilansowej w podziale na podmioty i produkty.				
	Oszczędności	Zabezpieczenia pieniężne	Kredyty i pożyczki	w tym: środki z funduszu stabilizacyjnego	Inne
Duże przedsiębiorstwa					2 308
MSP	9 421				3 297
Przedsiębiorcy indywidualni	43 111				298
Osoby prywatne	17 532 131	10 218			17 080
Rolnicy indywidualni	25 742				5
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	8 417				
Kasa Krajowa			71 741	67 695	36 067
Inne					34 715
Suma	17 618 823	10 218	71 741	67 695	93 770

Struktura depozytów

Z danych sprawozdawczych kas na koniec 2013 roku wynika, że w strukturze depozytów dominowały depozyty z terminem wymagalności do 12 miesięcy włącznie, natomiast w ujęciu podmiotowym - osoby fizyczne, które zgromadziły 99,5% depozytów ogółem.

Tabela 21 Wartość depozytów w tys. zł

Wyszczególnienie	12.2012	03.2013	06.2013	09.2013	12.2013
Depozyty ogółem	15 730 689	17 179 451	17 245 120	17 286 005	17 629 041
W tym depozyty ogółem kas zobowiązanych do realizacji programów naprawczych		14 808 405	14 897 445	14 719 710	14 705 013
depozyty do 12 miesięcy włącznie	15 156 292	16 145 074	16 671 796	16 712 024	17 093 107

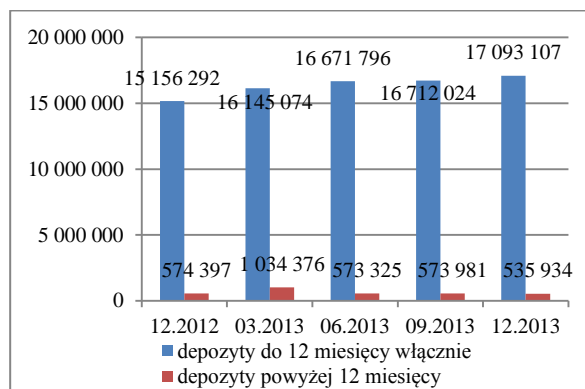

depozyty powyżej 12 miesięcy	574 397	1 034 376	573 325	573 981	535 934
------------------------------	---------	-----------	---------	---------	---------

Tabela 22 Struktura depozytów wg podmiotów (grudzień 2013 r.) dane w tys. zł

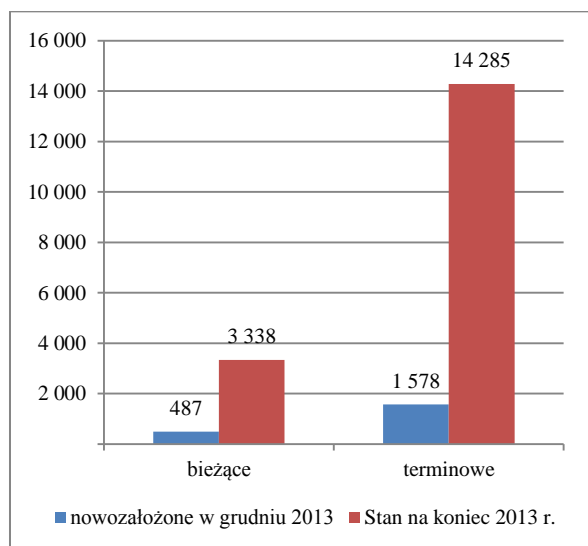
Wyszczególnienie	Wartość	% udział
MSP	9 421	0,1%
Przedsiębiorcy indywidualni	43 111	0,2%
Osoby prywatne	17 542 349	99,5%
Rolnicy indywidualni	25 742	0,1%
Instytucje niekomercyjne	8 417	0,0%
Suma	17 629 041	100,0%

Wykres 34 Struktura depozytów w tys. zł

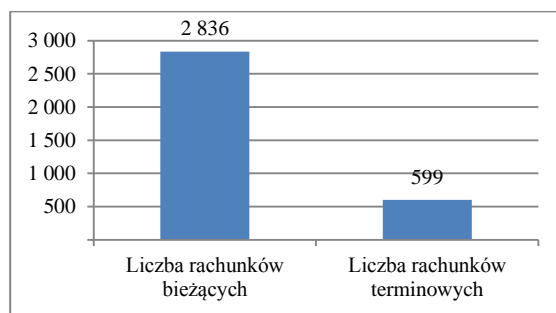

Wśród zgromadzonych w kasach depozytów dominowały depozyty terminowe (81%), natomiast liczba rachunków terminowych była istotnie niższa niż liczba rachunków bieżących. Wynika to głównie ze specyfiki działania kas, które prowadzą dla swoich członków obowiązkowe rachunki służące do gromadzenia comiesięcznych oszczędności, tzw. indywidualne konta spółdzielcze. Każdy członek skok zobowiązany jest do posiadania takiego rachunku. Oprócz obowiązkowego rachunku, kasy oferują także rachunki osobiste oraz rachunki typu a'vista. Wartość średniego depozytu terminowego na koniec 2013 roku wyniosła 23,8 tys. zł, a bieżącego 1,1 tys. zł.

Wykres 35 Struktura depozytów w mln zł (grudzień 2013 r.)

Wykres 36 Liczba rodzajów rachunków depozytowych w tys. zł (grudzień 2013 r.)

Tabela 23 Średnia wartość depozytu (grudzień 2013 r.) w zł.

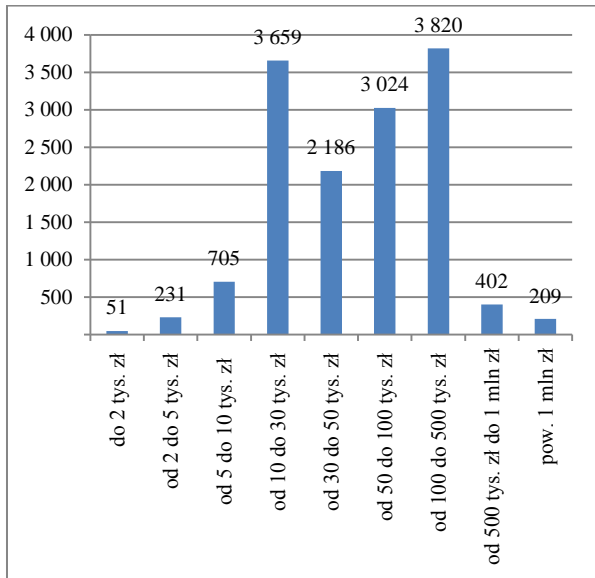
Wyszczególnienie	Terminowy	Bieżący
Wszystkie kasy	23 851,11	1 177,11
W tym, kasy objęte postępowaniem naprawczym	22 381,09	1 140,67

Wśród depozytów terminowych - pod względem ich wielkości - dominują depozyty o wartości od 100 do 500 tys. zł, które stanowią 26,7% ogółu depozytów terminowych. Depozyty te zgromadzone były na 3,9% prowadzonych rachunków. Depozyty powyżej 100 tys. zł stanowią ponad 31% kwoty ogółem zgromadzonych depozytów. Liczba depozytów

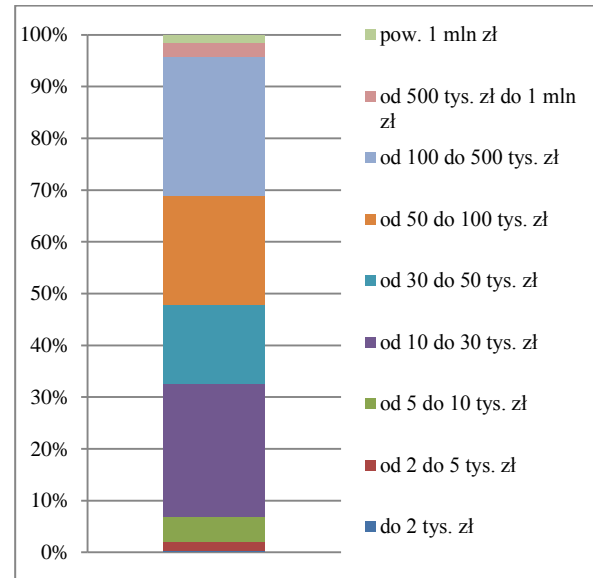

powyżej 100 tys. zł stanowi jedynie 4,1% liczby depozytów terminowych. Depozyty w przedziale od 10 tys. zł do 30 tys. zł stanowią 25,6% ogółu depozytów terminowych i zgromadzone były na 36,9% prowadzonych rachunków.

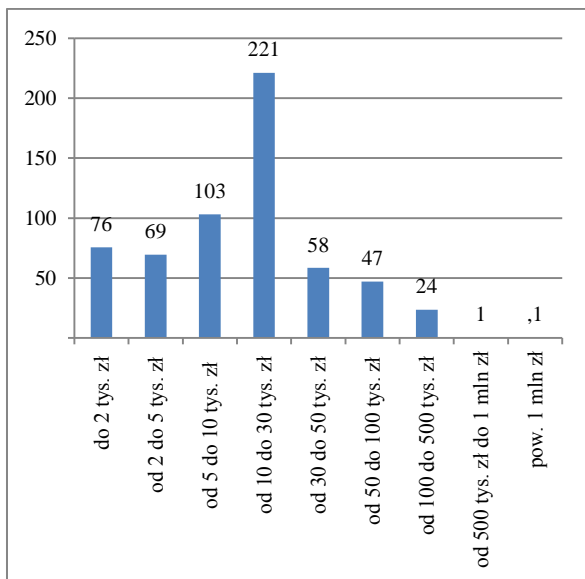
Wykres 37 Struktura depozytów wg kwoty w mln zł (grudzień 2013 r.)

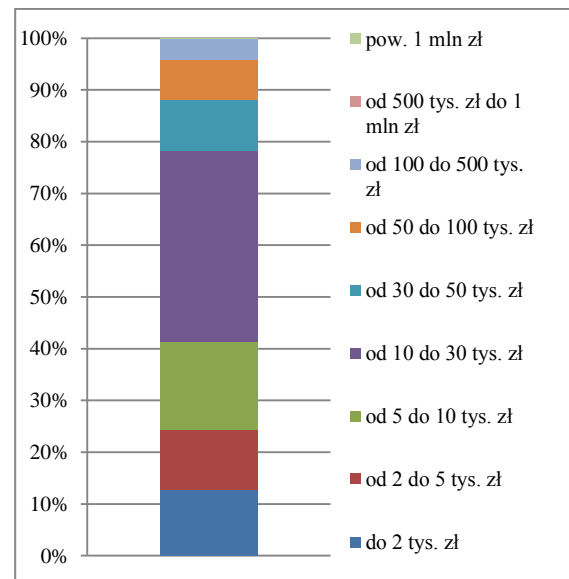
Wykres 38 Struktura depozytów wg kwoty (grudzień 2013 r.)

Wykres 39 Struktura depozytów wg ilości rachunków w tys. zł (grudzień 2013 r.)

Wykres 40 Struktura depozytów pod względem ilości rachunków (grudzień 2013 r.)

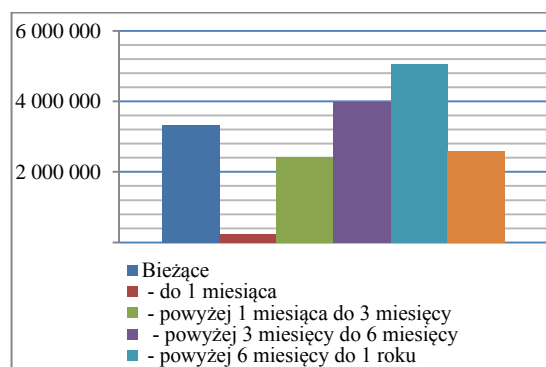

W strukturze zobowiązań w podziale na terminy pierwotne dominują zobowiązania z terminem powyżej 6 miesięcy do 1 roku, które stanowią 28,8% zobowiązań z tytułu oszczędności członków kas.

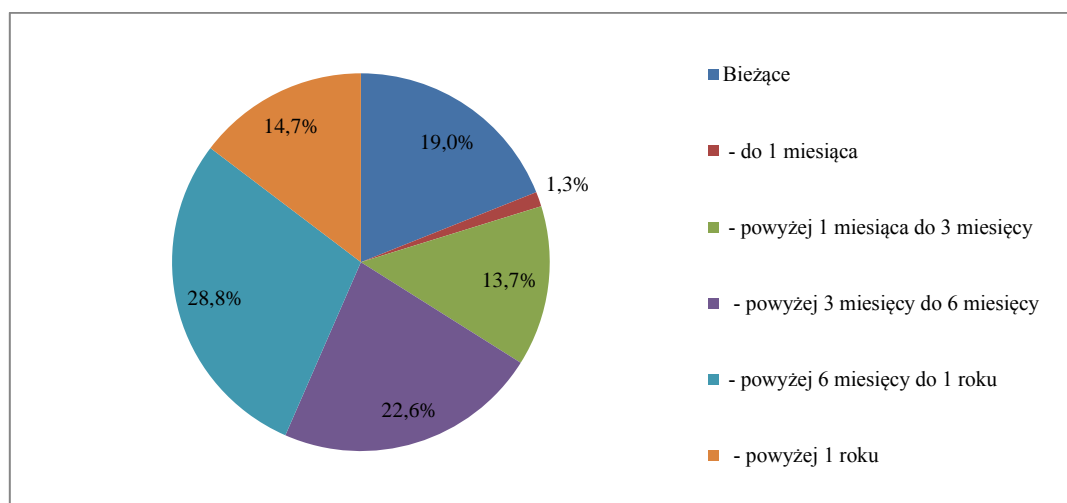
Tabela 24 Zobowiązania z tytułu oszczędności wg wartości bilansowej w podziale na terminy pierwotne w tys. zł (grudzień 2013 r.)

Wyszczególnienie	Wartość depozytów	Udział
Bieżące	3 341 509	19,0%
Z terminem:		
- do 1 miesiąca	221 810	1,3%
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	2 420 230	13,7%
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	3 985 624	22,6%
- powyżej 6 miesięcy do 1 roku	5 072 975	28,8%
- powyżej 1 roku	2 586 893	14,7%
Suma	17 629 041	100,0%

Wykres 41 Depozyty wg terminów pierwotnych w tys. zł (grudzień 2013 r.)

Wykres 42 Struktura depozytów wg terminów pierwotnych (grudzień 2013 r.)

Rozdział 8 Jakość portfela kredytowego

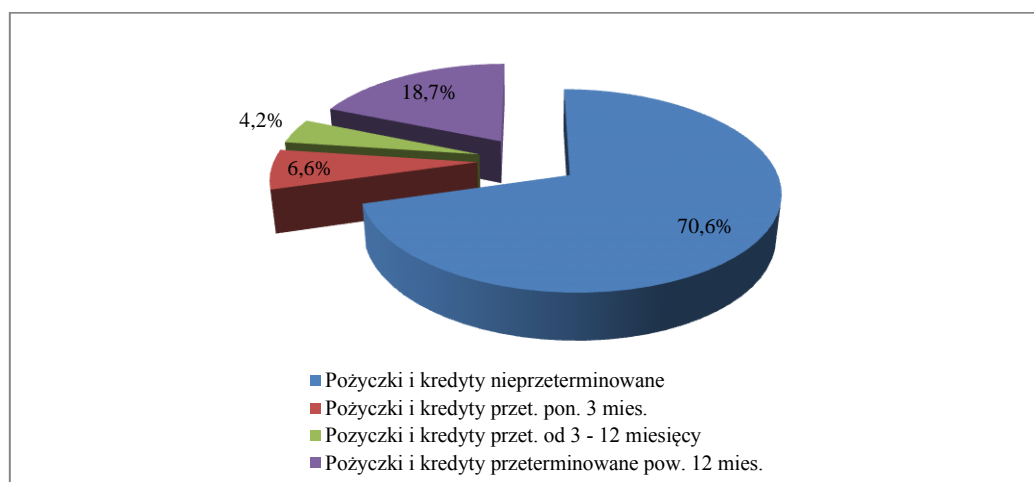
Zgodnie ze sprawozdawczością kas, wartość kredytów przeterminowanych¹³ na koniec 2013 roku wynosiła 3 879 mln zł, z czego 2 467 mln zł stanowiły kredyty, których okres przeterminowania wynosił powyżej 12 miesięcy. Dane te nie obejmują kredytów przeterminowanych sprzedanych w latach 2012 - 2013 (łącznie 25,4% wartości portfela przeterminowanych należności). W celu zabezpieczenia ryzyka kredytowego kasy utworzyły odpisy aktualizujące należności w wysokości ponad 2 476 mln zł. Uwagę zwraca wzrost wartości kredytów przeterminowanych o 362 mln zł, tj. 10,3% w okresie 12 miesięcy. Jednocześnie, w tym samym okresie wartość portfela pożyczek i kredytów wzrosła o 1 018 mln zł, tj. 8,3%.

¹³ Za kredyty przeterminowane uznano wszystkie kredyty które mają opóźnienie w płatności min. 1 dzień.

Tabela 25 Kredyty i pożyczki ze stwierdzoną utratą wartości w tys. zł.

Wyszczególnienie	Grudzień 2012		Grudzień 2013		Zmiana
	Wartość	Udział	Wartość	Udział	
Pożyczki i kredyty brutto	12 156 343	100,00%	13 174 766	100,00%	1 018 423
Pożyczki i kredyty nieprzeterminowane	8 639 884	71,07%	9 295 574	70,56%	655 690
Pożyczki i kredyty przeterminowane	3 516 459	28,93%	3 879 192	29,44%	362 733
Pożyczki i kredyty przeterminowanych pon. 3 mies.	889 710	7,32%	864 231	6,56%	-25 479
Pożyczki i kredyty przeterminowanych od 3 do 12 mies.	572 033	4,71%	547 236	4,15%	-24 797
Pożyczki i kredyty przeterminowanych pow. 12 mies.	2 054 716	16,90%	2 467 725	18,73%	413 009
odpis aktualizujący utworzony	1 868 078		2 476 443		608 365

Wykres 43 Udział pożyczek i kredytów z utratą wartości w portfelu kredytowym na koniec grudnia 2013 r.

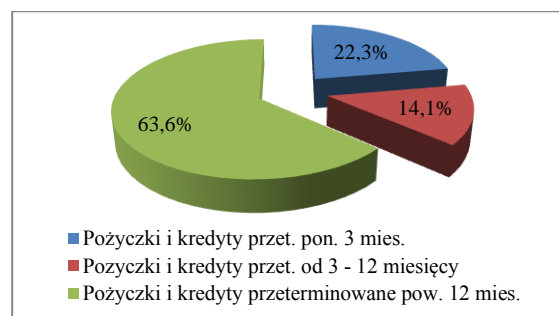

Kredyty i pożyczki przeterminowane na koniec 2013 roku stanowiły 29,4% wartości portfela kredytowego. Gdyby uwzględnić wartość sprzedanych wierzytelności w zamian za skrypty dłużne, udział ten wzrósłby do 33,6%.

Tabela 26 Kredyty i pożyczki przeterminowane w podziale na okresy przeterminowania w tys. zł (grudzień 2013 r.)

Wyszczególnienie	Wartość	Udział
Pożyczki i kredyty przeterminowane pon. 3 mies.	864 231	22,3%
Pożyczki i kredyty przeterminowane od 3 do 12 mies.	547 236	14,1%
Pożyczki i kredyty przeterminowane pow. 12 mies.	2 467 725	63,6%
Pożyczki i kredyty przeterminowane ogółem	3 879 192	100,0%

Wykres 44 Udział pożyczek i kredytów przeterminowanych w podziale na okresy (grudzień 2013 r.)

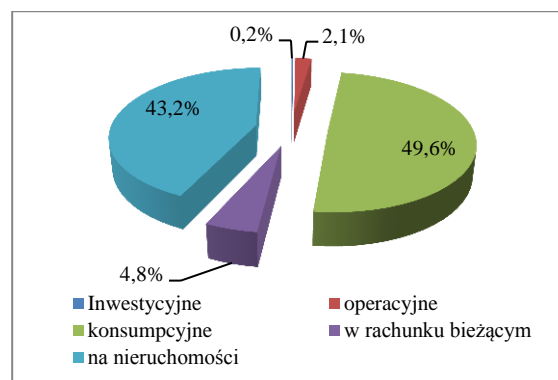
W ujęciu strukturalnym portfela kredytowego przeterminowanego – zgodnie z przekazanymi przez kasy informacjami sprawozdawczymi – znaczące pozycje zajmują pożyczki i kredyty

konsumpcyjne, jak i na nieruchomości - stanowią one odpowiednio 49,6% i 43,2% wartości portfela kredytów przeterminowanych.

Tabela 27 Struktura kredytów przeterminowanych w podziale na rodzaje w tys. zł. (grudzień 2013 r.)

Wyszczególnienie	Wielkość	Udział % w portfelu kredytów zagrożonych
Inwestycyjne	7 556	0,2%
Operacyjne	83 389	2,1%
Konsumpcyjne	1 924 255	49,6%
W rachunku bieżącym	187 881	4,8%
Na nieruchomości	1 676 111	43,2%
Suma kredytów przeterminowanych	3 879 192	100,0%

Wykres 45 Udział poszczególnych rodzajów kredytów przeterminowanych w portfelu (grudzień 2013 r.)

Biorąc pod uwagę podmiotowy podział pożyczek i kredytów przeterminowanych, największy udział (96,6%) stanowią kredyty udzielone osobom fizycznym.

Tabela 28 Struktura kredytów przeterminowanych w podziale podmiotowym (grudzień 2013 r.)

Wyszczególnienie kredytów przeterminowanych w podziale na podmioty	Kredyty i pożyczki brutto ¹⁴ (tys. zł)	Kredyty i pożyczki przeterminowane brutto (tys. zł)	Udział % w portfelu kredytów	Udział % w portfelu kredytów przeterminowanych
Małe i średnie przedsiębiorstwa	25 571	16 145	63,1%	0,4%
Przedsiębiorcy indywidualni	162 447	88 723	54,6%	2,3%
Osoby prywatne	12 927 570	3 747 334	29,0%	96,6%
Rolnicy indywidualni	57 953	26 991	46,6%	0,7%
Instytucje niekomercyjne	1 305	0	0,0%	0,0%
Pożyczki i kredyty przeterminowane ogółem	13 174 766	3 879 192	29,4%	100,0%

Dynamiczny rozwój działalności depozytowej wytwarzał w 2013 r. presję na wzrost wartości portfela kredytów, co – wobec zidentyfikowanych słabości w zarządzaniu ryzykiem, w tym głównie kredytowym – prowadziło do wzrostu poziomu należności przeterminowanych, pomimo dużej skali dokonywanych restrukturyzacji należności (14% portfela kredytowego) i w efekcie zaliczania tych ekspozycji do obsługiwanych terminowo. W założeniu kasy miały obsługiwać wyłącznie członków, których znają i którzy wywodzą się z tej samej społeczności. Dynamiczny rozwój niektórych kas doprowadził jednak do sytuacji, w której obsługują one po kilkaset tysięcy członków z różnych środowisk, praktycznie niepołączonych więziami (zawodową, środowiskową). Dodatkowym elementem ryzyka jest liczba członków przypadających na jednego zatrudnionego pracownika, która może powodować, że analiza ryzyka kredytowego jest sporządzana w sposób uproszczony. Inaczej sytuacja kształtuje się w małych kasach, w których zachowana została rzeczywista więź pomiędzy członkami. W tych kasach jakość portfela należności na tle całego sektora skok jest najlepsza (kredyty zagrożone nie przekraczają 1% wartości całego portfela).

¹⁴ Bez uwzględnienia wartości odpisu aktualizującego.

Sprzedaż wierzytelności

Według danych sprawozdawczych na koniec 2013 r. wartość brutto sprzedanych przez kasy kredytów i pożyczek wyniosła 2 130 mln zł, z czego portfel o wartości 315 mln zł został sprzedany w roku 2013 (14,7% ogółem sprzedanych wierzytelności). Największą część sprzedanego portfela stanowiły wierzytelności przeterminowane powyżej 3 miesięcy (97%), z czego połowa była przeterminowana powyżej 12 miesięcy. Wartość netto (po uwzględnieniu wartości odpisu aktualizującego na dzień sprzedaży) sprzedanych wierzytelności wyniosła 1 372 mln zł.

Tabela 29 Struktura sprzedanych wierzytelności (grudzień 2013 r.)

Wyszczególnienie	Wartość sprzed. wierzytelności ogółem (w tys.)	Udział %	Wartość sprzedana w roku 2013 (tys. zł)
Wartość brutto sprzedanych kredytów, w tym	2 130 493	100,00%	315 113
Kredyty nieprzeterminowane	118	0,01%	0
Kredyty przeterminowane do 3 miesięcy	57 480	2,70%	572
Kredyty przeterminowane od 3 do 12 miesięcy	1 028 804	48,29%	78 193
Kredyty przeterminowane powyżej 12 miesięcy	1 044 090	49,01%	236 348
Wartość netto sprzedanych kredytów	1 372 552		110 848

W zamian za sprzedane wierzytelności kasy otrzymywały papiery dłużne lub/i gotówkę, jednocześnie część kas dokonała sprzedaży w zamian za gotówkę z odroczonym terminem płatności.

Według danych sprawozdawczych na koniec 2013 r. wartość bilansowa papierów dłużnych otrzymanych przez kasy w zamian za sprzedane przeterminowane wierzytelności wynosiła 827 mln zł i stanowiła 4,3% wartości aktywów kas ogółem. Ponadto kasy wykazały należności w wysokości 77,6 mln zł powstałe w wyniku zbycia wierzytelności w zamian za gotówkę z odroczonym terminem płatności. Podkreślenia wymaga, iż termin spłaty tych należności w wielu wypadkach został odroczony od kilku do kilkunastu lat. Wartość posiadanych przez kasy skryptów dłużnych w sprawozdaniach finansowych kas za rok 2012 po weryfikacji biegłych rewidentów została istotnie zaktualizowana. W większości kasy wynajmowały do wyceny tych portfeli firmy zewnętrzne.

Tabela 30 Skrypty dłużne w tys. zł (grudzień 2013 r.)

Wyszczególnienie	06.2013	% udział do aktywów ogółem
Wartość skryptów dłużnych	827 097	4,3%
Wartość nieopłaconych należności ze zbycia wierzytelności	77 643	0,4%
Aktywa ogółem	19 139 146	100%

Wykres 46 Udział skryptów dłużnych w aktywach ogółem (grudzień 2013 r.)

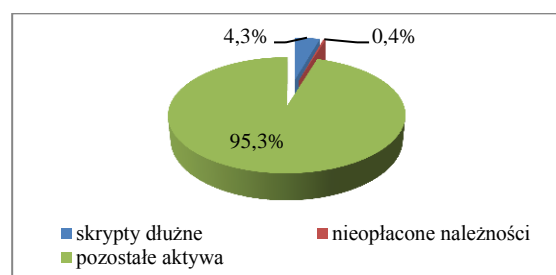
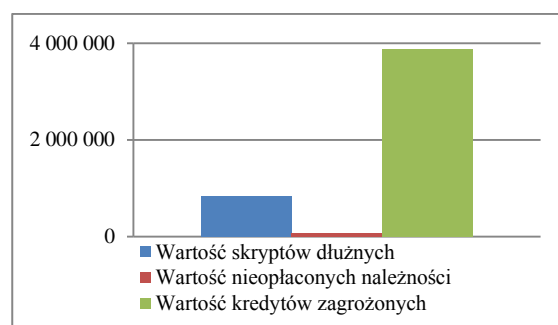

Tabela 31 Relacja skryptów dłużnych do kredytów zagrożonych w tys. zł (grudzień 2013 r.)

wg danych na koniec września 2013 r.		Procent o jaki może wzrosnąć wartość kredytów zagrożonych
Wartość skryptów dłużnych	827 097	21,3%
Wartość nieopłaconych należności ze zbycia wierzytelności	77 643	2%
Wartość kredytów zagrożonych	3 879 192	

Wykres 47 Relacja skryptów dłużnych do kredytów zagrożonych (grudzień 2013 r.)

Do końca 2013 roku kasy odzyskały należności sprzedane w zamian za skrypty dłużne w wysokości 126,2 mln zł, tj. 9,7% wartości tych papierów w ujęciu wartości bilansowej brutto¹⁵.

¹⁵ Kwoty wymagającej zapłaty bez uwzględnienia jej aktualizacji przez odpisy aktualizujące.

Rozdział 9 Fundusz stabilizacyjny Kasy Krajowej

Zasady gromadzenia i rozdysponowywania funduszu stabilizacyjnego w 2013 r nie uległy zasadniczej zmianie. Na koniec 2013 r. Kasa Krajowa wykazała fundusz stabilizacyjny w wysokości 409 mln zł.

Tabela 32 Struktura finansowania funduszu stabilizacyjnego Kasy Krajowej (dane w tys. zł)

	Wnoszone przez kasy środki	Zysk Kasy Krajowej	Inne źródła	Suma
Fundusz stabilizacyjny	198 602	211 231	37	409 870

Wolne środki pieniężne funduszu stabilizacyjnego mogą być inwestowane wyłącznie w bezpieczne instrumenty finansowe: obligacje i inne papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski, a także w jednostki uczestnictwa funduszy rynku pieniężnego lub fundusze inwestycyjne.

Tabela 33 Struktura wykorzystania środków funduszu stabilizacyjnego na koniec grudnia 2013 r. (dane w tys. zł)

Wyszczególnienie	Wartość
Wartość bilansowa funduszu stabilizacyjnego na koniec okresu sprawozdawczego	409 870
Wykorzystanie środków funduszu stabilizacyjnego według stanu na koniec okresu sprawozdawczego, w tym :	251 692
Udzielone kasom kredyty i pożyczki	67 695
Inwestycje w papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa	59 478
Inwestycje w jednostki uczestnictwa funduszy rynku pieniężnego	124 520
Środki funduszu stabilizacyjnego niezainwestowane	158 177

Środki zgromadzone w funduszu stabilizacyjnym obciążone są dodatkowo udzielonymi przez Kasę Krajową promesami kredytu stabilizacyjnego.

Tabela 34 Wartość udzielonych promes pomocy z funduszu stabilizacyjnego (w tys. zł)

Promesy kredytu stabilizacyjnego	Wartość nominalna	Wartość po wykorzystaniu
Grudzień 2012	201 885	120 239
Marzec 2013	201 885	118 839
Czerwiec 2013	359 758	278 212
Wrzesień 2013	349 105	240 476
Grudzień 2013	317 565	240 476

Kasy realizujące programy naprawcze lub łączące się z innymi kasami mogą ubiegać się w Kasie Krajowej o pomoc z funduszu stabilizacyjnego. Uzyskane przez kasy środki z funduszu stabilizacyjnego mogą być zaliczone do funduszy własnych tych kas pod warunkiem uzyskania zgody KNF oraz spełnienia warunków dodatkowych określonych w ustawie o skok.

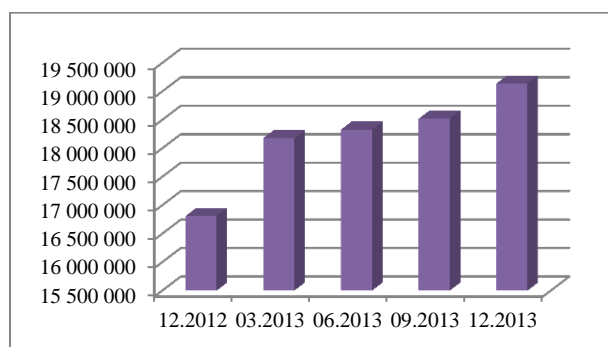
W 2013 r. Kasa Krajowa zdecydowała o udzieleniu ze środków funduszu stabilizacyjnego pomocy 32 kasom objętym postępowaniami naprawczymi na łączną kwotę 193 mln zł, z czego 33,5 mln zł stanowią darowizny na rzecz kas, a 10,8 mln zł umorzone - udzielone wcześniej - kredyty stabilizacyjne.

Rozdział 10 Wybrane dane charakteryzujące sytuację w sektorze skok

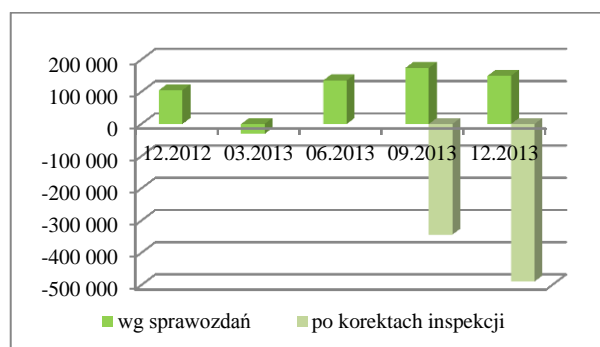
Tabela 35 Wybrane charakterystyki sektora skok (w tys. zł)

Lp.	Wyszczególnienie	12.2012	03.2013	06.2013	09.2013	12.2013
1	Suma bilansowa	16 812 088	18 179 091	18 328 875	18 520 220	19 138 198
2	Wybrane pozycje rachunku zysków i strat					
	Wynik ze sprzedaży	527 018	73 677	231 396	374 964	503 471
	Wynik z działalności operacyjnej	638 305	-125 163	30 467	109 421	418 488
	Wynik z działalności gospodarczej	66 987	-102 036	-67 204	31 699	303 147
	Wynik finansowy netto	-50 409	-113 266	-92 716	-17 247	251 537
3	Wybrane pozycje bilansu					
	Aktywa trwałe	10 259 434	11 885 279	10 907 487	11 012 596	11 383 489
	Aktywa obrotowe	6 555 787	6 293 827	7 421 387	7 507 624	7 754 709
	Wartość pożyczek udzielonych członkom przez SKOK ogółem	10 288 725	10 211 237	10 379 392	10 467 417	10 642 109
	Kapitał (fundusz) własny	307 237	201 572	220 088	339 514	510 468
	Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	16 490 373	17 976 044	18 108 692	17 564 880	18 627 731
	Depozyty ogółem	15 730 689	17 178 448	17 245 120	17 286 005	17 629 041
4	Adekwatność kapitałowa SKOK (w tys. zł)					
	Fundusze własne według ustawy o skok	104 996	-30 823	135 439	174 231	149 598
	Wymóg kapitałowy obliczony zgodnie z rozporządzeniem MF	b.d.	b.d.	b.d.	869 686	885 105
	Niedobór/nadwyżka funduszy własnych w stosunku do nowego wymogu kapitałowego	b.d.	b.d.	b.d.	- 695 455	-735 507
	Współczynnik kapitałowy obliczony zgodnie z rozporządzeniem MF	b.d.	b.d.	b.d.	1%	0,85%
	Fundusze własne wg ustawy o skok (po uwzględnieniu wyników inspekcji)	b.d.	b.d.	b.d.	- 343 769	- 502 626
	Niedobór/nadwyżka funduszy własnych w stosunku do nowego wymogu kapitałowego	b.d.	b.d.	b.d.	- 1 213 455	- 1 387 732
	Współczynnik kapitałowy obliczony zgodnie z rozporządzeniem MF (po uwzględnieniu wyników inspekcji)	b.d.	b.d.	b.d.	-1,00%	-2,87%

Wykres 48 Suma bilansowa SKOK (w tys. zł)

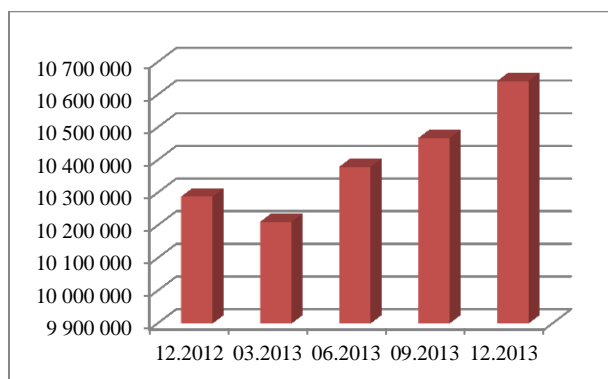

Wykres 49 Kapitał (fundusz) własny SKOK (tys. zł)

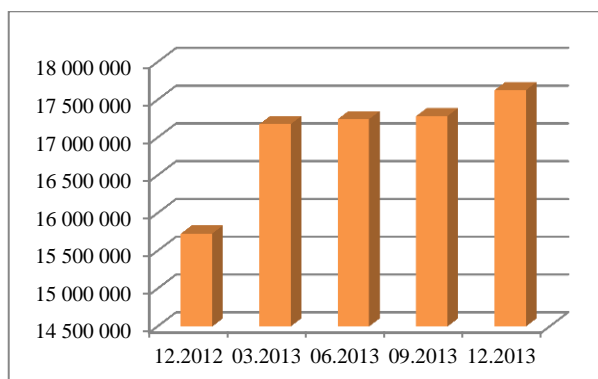

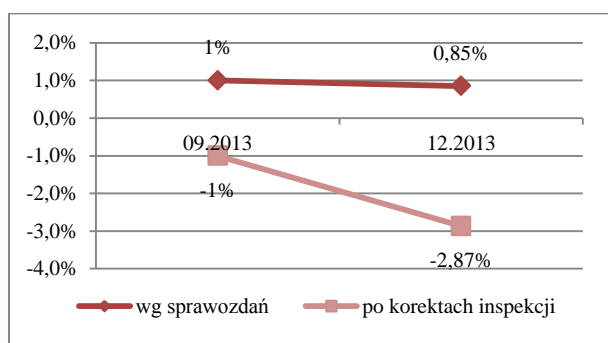
Wykres 50 Pożyczki i kredyty (netto w tys.)

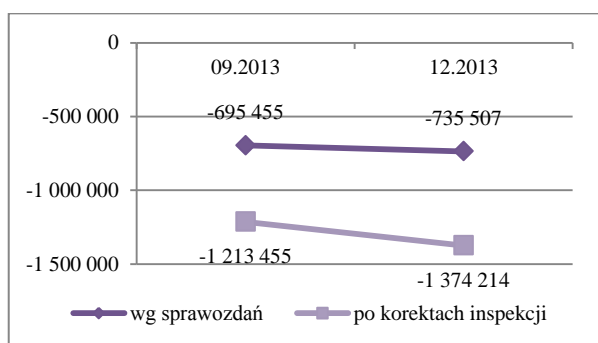
Wykres 51 Wartość depozytów SKOK ogółem (tys. zł)

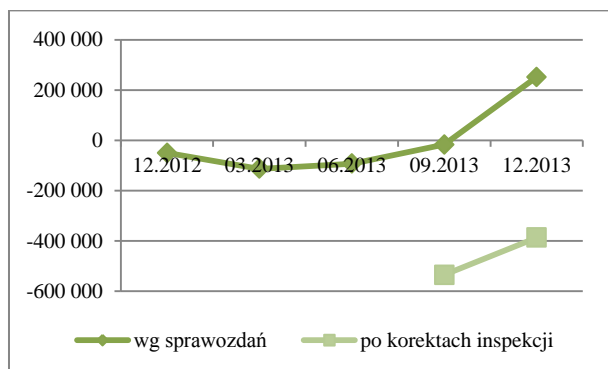
Wykres 52 Współczynnik wypłacalności w sektorze SKOK

Wykres 53 Niedobór funduszy własnych w stosunku do nad wymogu kapitałowego w sektorze SKOK (tys. zł)

Wykres 54 Wynik finansowy netto SKOK (tys. zł)

Wykres 55 Wybrane pozycje rachunku zysków i strat SKOK (w tys. zł)

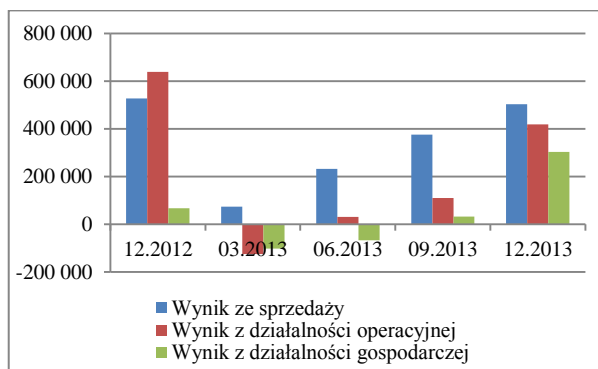
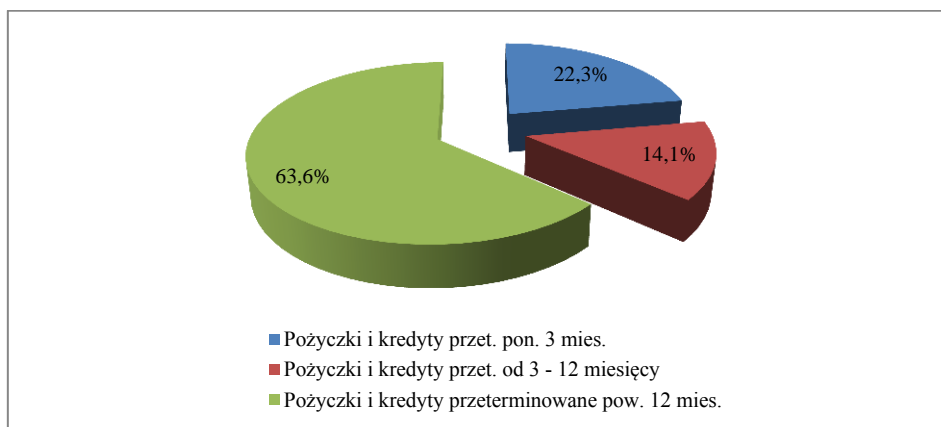

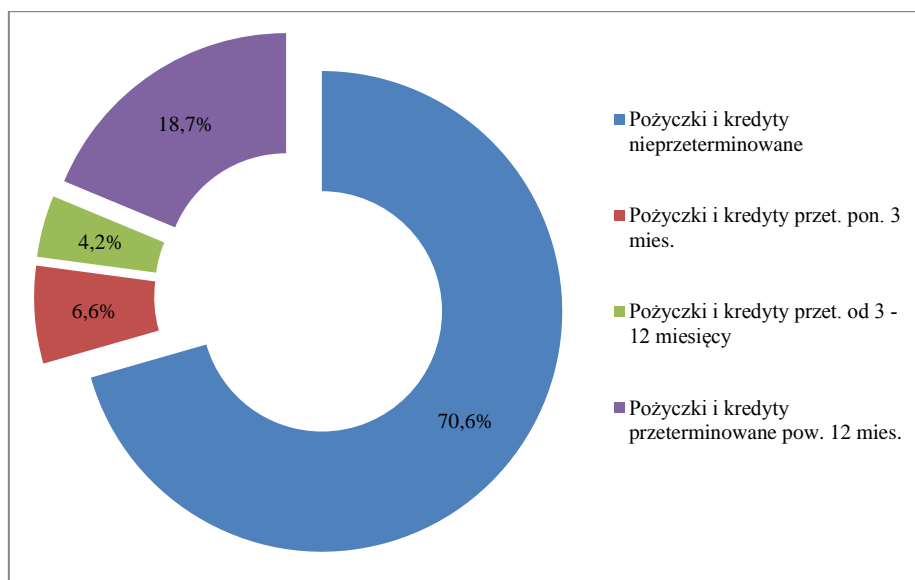
Tabela 36 Kredyty zagrożone (przeterminowane) w SKOK stan na 31.12.2013 r. (w tys. zł)

Lp.	Wyszczególnienie	12.2013 r.	
		Wartość	Udział w portfelu kredytów zagrożonych
1	Kredyty zagrożone ogółem (wartość bilansowa brutto), w tym:	3 879 192	100%
a)	- kredyty przeterminowane do 3 miesięcy	864 231	22,3%
b)	- kredyty przeterminowane od 3 do 12 miesięcy	547 236	14,1%
c)	- kredyty przeterminowane powyżej 12 miesięcy	2 467 725	63,6%
2	Utworzony odpis aktualizacyjny	2 476 443	

Wykres 56 Struktura kredytów przeterminowanych w SKOK - stan na 31.12.2013 r.

Wykres 57 Udział kredytów zagrożonych w kredytach ogółem w SKOK - stan na 31.12.2013 r.

Rozdział 11 Spis tabel i wykresów

Spis tabel

Tabela 1 Główne wielkości charakteryzujące sektor skok.....	5
Tabela 2 Adekwatność kapitałowa kas	8
Tabela 3 Współczynnik wypłacalności	8
Tabela 4 Środki płynne w kasach. w tys. zł	10
Tabela 5 Relacja kredytów do depozytów ogółem w tys.	10
Tabela 6 Wybrane pozycje rachunku zysków i strat SKOK (w tys. zł).....	11
Tabela 7 Marża i rozpiętość odsetkowa	13
Tabela 8 Liczba skok wg uzyskanego wyniku finansowego netto	14
Tabela 9 Wartość udzielonych kredytów i depozytów w tys. zł.....	14
Tabela 10 Wybrane miary efektywności sektora skok.....	15
Tabela 11 Wartość pożyczek udzielonych członkom przez SKOK ogółem (w tys. zł).....	17
Tabela 12 Struktura portfela wg terminów pierwotnych	18
Tabela 13 Struktura portfela kredytowego (ujęcie podmiotowe) w tys. zł (grudzień 2013 r.)	18
Tabela 14 Struktura portfela kredytowego (ujęcie przedmiotowe) w tys. zł. (grudzień 2013 r.)	19
Tabela 15 Struktura portfela kredytowego	20
Tabela 16 Struktura portfela restrukturyzowanego (grudzień 2013 r.).....	21
Tabela 17 struktura pozostałych aktywów kas w tys. zł	21
Tabela 18 Udział poszczególnych składników aktywów finansowych a aktywach ogółem (grudzień 2013 r.).....	22
Tabela 19 Struktura źródeł finansowania działalności kas w tys. zł (grudzień 2013 r.).....	23
Tabela 20 Struktura zobowiązań finansowych w podziale na podmioty i produkty w tys. zł (grudzień 2013 r.).....	23
Tabela 21 Wartość depozytów w tys. zł.....	23
Tabela 22 Struktura depozytów wg podmiotów (grudzień 2013 r.) dane w tys. zł	24
Tabela 23 Średnia wartość depozytu (grudzień 2013 r.) w zł.....	24
Tabela 24 Zobowiązania z tytułu oszczędności wg wartości bilansowej w podziale na terminy pierwotne w tys. zł (grudzień 2013 r.).....	26
Tabela 25 Kredyty i pożyczki ze stwierdzoną utratą wartości w tys. zł.	27
Tabela 26 Kredyty i pożyczki przeterminowane w podziale na okresy przeterminowania w tys. zł (grudzień 2013 r.)	27
Tabela 27 Struktura kredytów przeterminowanych w podziale na rodzaje w tys. zł. (grudzień 2013 r.)	28
Tabela 28 Struktura kredytów przeterminowanych w podziale podmiotowym (grudzień 2013 r.)	28
Tabela 29 Struktura sprzedanych wierzytelności (grudzień 2013 r.).....	29
Tabela 30 Skrypty dłużne w tys. zł (grudzień 2013 r.)	29

Tabela 31 Relacja skryptów dłużnych do kredytów zagrożonych w tys. zł (grudzień 2013 r.)	30
Tabela 32 Struktura finansowania funduszu stabilizacyjnego Kasy Krajowej (dane w tys. zł)	31
Tabela 33 Struktura wykorzystania środków funduszu stabilizacyjnego na koniec grudnia 2013 r. (dane w tys. zł)	31
Tabela 34 Wartość udzielonych promes pomocy z funduszu stabilizacyjnego (w tys. zł)	31
Tabela 35 Wybrane charakterystyki sektora skok (w tys. zł)	32
Tabela 36 Kredyty zagrożone (przeterminowane) w SKOK - stan na 31.12.2013 r. (w tys. zł)	34

Spis wykresów

Wykres 1 Aktywa według grup SKOK-ów (dane na koniec 2013 r.)	6
Wykres 2 Liczebność grup kas według wielkości aktywów	6
Wykres 3 Udział członków kas według poszczególnych grup (dane na koniec 2013 r.)	6
Wykres 4 Liczebność poszczególnych grup kas według liczby członków	6
Wykres 5 Podział kas z uwagi na poziom wykazywanego współczynnika wypłacalności wg stanu na 31.12.2013 r.	8
Wykres 6 Udziały w aktywach kas z uwzględnieniem poziomu współczynnika wypłacalności na 31.12.2013 r.	8
Wykres 7 Podział kas z uwagi na poziom wykazywanego współczynnika wypłacalności wg stanu na 31.12.2013 r. po korektach inspekcji.	9
Wykres 8 Udziały w aktywach kas z uwzględnieniem poziomu współczynnika wypłacalności na 31.12.2013 r. po korektach inspekcji.	9
Wykres 9 Udział aktywów płynnych w aktywach ogółem wg stanu na 31.12.2013 r.	9
Wykres 10 Struktura środków płynnych kas - stan na koniec grudnia 2013 r.	10
Wykres 11 Rozwój portfela kredytów i depozytów w 2013 r. w tys.	10
Wykres 12 Relacja kredytów do depozytów ogółem w 2013 r.	10
Wykres 13 Struktura przychodów z działalności SKOK	12
Wykres 14 Struktura kosztów z działalności SKOK	12
Wykres 15 Struktura kosztów działalności operacyjnej kas na koniec 2012 r. i w IV kwartałach 2013 r.	13
Wykres 16 Udział kas wykazujących zysk i stratę w aktywach sektora skok	14
Wykres 17 Liczba SKOK wg uzyskanego wyniku finansowego netto	14
Wykres 18 Udział portfeli kredytowych kas wykazujących zysk i stratę w kredytach sektora skok	15
Wykres 19 Udział w depozytach kas wykazujących zysk i stratę w depozytach sektora skok	15
Wykres 20 Poziom ROA w sektorze SKOK	16
Wykres 21 Wskaźnik koszty/dochody (C/I) w sektorze SKOK	16
Wykres 22 Poziom ROE w sektorze w %	16
Wykres 23 Aktywa na zatrudnionego w sektorze SKOK (w tys. zł)	16

Wykres 24 Struktura portfela kredytowego wg terminu zapadalności (w tys. zł)	17
Wykres 25 Struktura portfela wg terminów pierwotnych (grudzień 2013 r.)	18
Wykres 26 Struktura portfela kredytowego wg terminów pierwotnych (grudzień 2013 r.)	18
Wykres 27 Udziały poszczególnych rodzajów kredytów w portfelu kredytowym (grudzień 2013 r.)	19
Wykres 28 Struktura portfela kredytowego wg ilości (grudzień 2013 r.)	20
Wykres 29 Struktura portfela kredytowego wg kwoty (grudzień 2013 r.)	20
Wykres 30 Udział kredytów i pożyczek restrukturyzowanych w portfelu (grudzień 2013 r.)	20
Wykres 31 Struktura portfela restrukturyzowanego w tys. zł. (grudzień 2013 r.)	21
Wykres 32 Udział poszczególnych składników aktywów finansowych w aktywach ogółem (grudzień 2013 r.)	22
Wykres 33 Struktura źródeł finansowania działalności kas w tys. zł (grudzień 2013 r.)	23
Wykres 34 Struktura depozytów w tys. zł	24
Wykres 35 Struktura depozytów w mln zł (grudzień 2013 r.)	24
Wykres 36 Liczba rodzajów rachunków depozytowych w tys. zł (grudzień 2013 r.)	24
Wykres 37 Struktura depozytów wg kwoty w mln zł (grudzień 2013 r.)	25
Wykres 38 Struktura depozytów wg kwoty (grudzień 2013 r.)	25
Wykres 39 Struktura depozytów wg ilości rachunków w tys. zł (grudzień 2013 r.)	25
Wykres 40 Struktura depozytów pod względem ilości rachunków (grudzień 2013 r.)	25
Wykres 41 Depozyty wg terminów pierwotnych w tys. zł (grudzień 2013 r.)	26
Wykres 42 Struktura depozytów wg terminów pierwotnych (grudzień 2013 r.)	26
Wykres 43 Udział pożyczek i kredytów z utratą wartości w portfelu kredytowym na koniec grudnia 2013 r.	27
Wykres 44 Udział pożyczek i kredytów przeterminowanych w podziale na okresy (grudzień 2013 r.)	27
Wykres 45 Udział poszczególnych rodzajów kredytów przeterminowanych w portfelu (grudzień 2013 r.)	28
Wykres 46 Udział skryptów dłużnych w aktywach ogółem (grudzień 2013 r.)	29
Wykres 47 Relacja skryptów dłużnych do kredytów zagrożonych (grudzień 2013 r.)	30
Wykres 48 Suma bilansowa SKOK (w tys. zł)	32
Wykres 49 Kapitał (fundusz) własny SKOK (tys. zł)	32
Wykres 50 Pożyczki i kredyty (netto w tys.)	33
Wykres 51 Wartość depozytów SKOK ogółem (tys. zł)	33
Wykres 52 Współczynnik wypłacalności w sektorze SKOK	33
Wykres 53 Niedobór funduszy własnych w stosunku do nad wymogu kapitałowego w sektorze SKOK (tys. zł)	33
Wykres 54 Wynik finansowy netto SKOK (tys. zł)	33
Wykres 55 Wybrane pozycje rachunku zysków i strat SKOK (w tys. zł)	33
Wykres 56 Struktura kredytów przeterminowanych w SKOK - stan na 31.12.2013 r.	34
Wykres 57 Udział kredytów zagrożonych w kredytach ogółem w SKOK - stan na 31.12.2013 r.	34